

Aika 08.09.2025, klo 18:00

Paikka Rykmentin kokouskeskus, kokoustila Rykmentin sali, Rykmentintie 48

Käsiteltävät asiat

- § 151 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 152 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 153 Lahelanorren asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3650 Hyrylä) hyväksyminen**
- § 154 Vajaakäyttöisten ja realisoitavien kiinteistöjen listauksen täydentäminen**
- § 155 Ympäristösuojelumääräysten hyväksyminen**
- § 156 Puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2025**
- § 157 Puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2025 konserniyhtiöt**
- § 158 Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034, arviointi ja tuottavuuden mittaaminen**
- § 159 Lainantakausi Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy Vuokratalo Kalliolinnalle**
- § 160 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan vaali toimikaudelle 2025–2029**
- § 161 Teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029**
- § 162 Kiinteistötoimitusten uskottujen miesten täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029**
- § 163 Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Jokelan tiilitehtaan kunnostaminen Jokelan 150-vuotisjuhlaan**
- § 164 Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorisovaltuuston edustajamäärän lisääminen kahteen valtuustossa**
- § 165 Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Kansanäänestys pormestarimallista Tuusulassa kuntavaalien yhteyteen**
- § 166 Ilmoitusasiat / muut asiat**

Osallistujat

Tuija Reinikainen, puheenjohtaja
Kalle Ikkela, 1. varapuheenjohtaja
Kim Kiuru, 2. varapuheenjohtaja
Antti-Pekka Röntynen, sihteeri
Jukka Ahlgren
Terhi Ahonen
Matti Alanko
Jari Anttalainen
Monica Avellan
Antti Ellonen
Pauliina Forsström
Karina Hakkarainen
Antti Heikkilä
Jari Immonen
Jenna Jourio
Aarno Järvinen
Sanna Kervinen
Aila Koivunen
Elisa Laitila
Annika Lappalainen
Mira Lehtinen
Mila Lehtonen
Heikki Leinonen
Kati Lepojärvi
Arto Lindberg
Sara Lindberg
Ari Loponen
Janne Mellin
Karita Mäensivu
Mika Mäki-Kuhna
Sari Nevalainen
Eeva-Liisa Nieminen
Annina Nuutinen
Ari Nyman
Liisa Palvas
Reetta Peltonen
Ulla Rosenqvist
Kirsti Ruislehto
Lilli Salmi
Jussi Salonen
Emmi Sirniö
Ilmari Sjöblom
Raimo Stenvall
Mika Timonen
Raija Tuikkala
Lauri Untamo
Laura Vaarnas
Eemi Vaherlehto
Lotta Vainiola

Mari Vesa
Margita Winqvist
Anna Yltävä
Laura Åvall
Elina Harjuhahto, lapsi- ja perheasiainneuvosto
Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja
Jukka Keränen, vammaisneuvosto
Marianne Liimatainen, sivistysjohtaja
Sonia Lindenius, nuorisovaltuusto
Paula Miettinen, viestintäpäällikkö
Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö
Kari Ora, talousjohtaja
Maila Tikkanen, ikäihmisten neuvosto

§ 151

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Hallintosäännön 71 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 7 päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

Hallintosäännön 78 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Tuusulan valtuustossa on 51 jäsentä, joten läsnä tulee olla vähintään 34 valtuutettua tai varavaltuutettua.

Ehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 152

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Hallintosäännön 83 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä. Kunnanhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kunnanhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

Hallintosäännön 92 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita pöytäkirjantarkastajiksi valtuutetut Immonen Jari ja Jourio Jenna

Kuntakehityslautakunta, § 74, 20.08.2025

Kunnanhallitus, § 370, 25.08.2025

Valtuusto, § 153, 08.09.2025

§ 153

Lahelanorren asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3650 Hyrylä) hyväksyminen

TUUDno-2023-41

Kuntakehityslautakunta, 20.08.2025, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:

Miia Nätyнки, Kaavasuunnittelija, miia.natynki@tuusula.fi

Liitteet

- 1 3650H_kaavakartta_A3, KKL 20.8.2025
- 2 3650H_kaavakartta_1000, KKL 20.8.2025
- 3 3650H_Havainnekuva, KKL 20.8.2025
- 4 3650H_Asemakaavaselostus, KKL 20.8.2025
- 5 3650H_etusivu ja määräykset, KKL 20.8.2025
- 6 3650H_Asemakaavan seurantalomake, KKL 20.8.2025
- 7 3650H_rakentamistapaohje, KKL 20.8.2025
- 8 3650H_Tuusulan viherkertoimen käyttöohje, KKL 20.8.2025
- 9 3650H_Lahelanorsi_Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista_KILVA, KKL 20.8.2025
- 10 3650H_Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, KKL 20.8.2025
- 11 3650H_OAS mielipiteet, lausunnot ja vastineet, KKL 20.8.2025
- 12 3650H_Ehdotus muistutukset, lausunnot ja vastineet, KKL 20.8.2025
- 13 Lahelanpellon YS päivitys_Yleissuunnitelmaselostus, KKL 20.8.2025
- 14 Lahelanpellon YS päivitys_Vaihtoehtotarkastelu_pohjoinen_ja_etelainen_or_si, KKL 20.8.2025
- 15 Lahelanpellon YS päivitys_Pituusleikkaus_K1_Lahelanorsi_VE1A, KKL 20.8.2025
- 16 Lahelanpellon YS päivitys_Katujen yleissuunnitelmakartta_VE1A, KKL 20.8.2025
- 17 Lahelanpellon YS päivitys_Rakennettavuusselvitys, KKL 20.8.2025
- 18 Lahelanpellon YS päivitys_Toimivuustarkastelut, KKL 20.8.2025
- 19 Lahelanpellon YS päivitys_Liikennemeluselvitys, KKL 20.8.2025
- 20 Lahelanpellon YS päivitys_Pohjavesiselvitys, KKL 20.8.2025
- 21 Tuusulan Mikkolan halavasepikän jatkoselvitys 2025, KKL 20.8.2025
- 22 Tuusulan Lahelan luontoselvitykset 2022, KKL 20.8.2025
- 23 Tuusulan Mikkolan halavasepikkäselvitys 2025, KKL 20.8.2025

Kuvaus

Asemakaava, asemakaavan muutos ja asemakaavan osittainen kumoaminen koskee Lahelanpelto II alueen sekä Sahatien välistä aluetta, joka koostuu viljelykäytössä olevista alueista, metsästä, Tuusulanjoesta ympäristöineen sekä olevasta katualueesta. Kaava-alue on osa maaseudun kulttuurimaisema-alueita. Kaava-alueen läpi kulkee ekologinen yhteys Tuusulanjoesta mukailleen. Kaavaprosessissa kumotaan asemakaavassa nyt olevaa lähivirkistysaluetta sekä osa ajo-yhteydestä, vaara-alueen rajasta sekä johtoa varten varatusta alueen osasta. Asemakaava perustuu Lahelan yleissuunnitelman päivityksen aineistoihin (Ramboll Oy, kunnanhallitus 25.3.2024).

Kaavaratkaisu parantaa Lahelan ja Hyrylän välistä liikenneyhteyttä mahdollistamalla Lahelanorren jatkamisen Lahelan kampukselta eteenpäin kohti Pähkinämäentien ja Sahatien risteysaluetta. Lisäksi kaavaratkaisu mahdollistaa yhtiömuotoiseen asumiseen osoitettujen asuinkortteleiden toteuttamisen sekä alueen kevyen liikenteen yhteyksien kehittämisen. Asemakaava-alueelle luodaan edellytykset Tuusulanjoen ekologisen yhteyden säilyttämiseen sekä Lahelanorren katualueen ja asuinkortteleiden sopeuttamiselle maisemaan.

Kaavaratkaisu edesauttaa kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista erityisesti mahdollistamalla monipuoliseen pientaloasumiseen sopivien tonttien rakentamista, rakentamalla kestävää tulevaisuutta mm. yhdyskuntarakennetta eheyttämällä ja minimoimalla rakentamisesta luontoympäristöön kohdistuvia vaikutuksia sekä edistämällä monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa.

Kaava-alueen pinta-ala on 9,07 ha. Tuusulan kunta omistaa kaava-alueesta 4,47 ha. Kunnan omistamat maa-alueet sijoittuvat kaavan pohjois-, keski- ja itäosaan. Kaava-alueesta 4,61 ha on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kunnan aloitteesta.

Uutta kerrosalaa on 6000 k-m², joka vastaa noin 175 asukkaan lisäystä alueella. Kaavaratkaisu sisältää 1,63 ha A-korttelialuetta, 0,98 ha EV-aluetta, 0,22 ha VP-aluetta, yhteensä 5,98 ha katurakennusta ja yhteensä 0,18 ha kevyen liikenteen katurakennusta. Lisäksi kaavaratkaisu sisältää 0,21 ha kumottavaa VL-aluetta.

Lahelanorren osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähtenyt tiedoksi kuntakehityslautakunnalle 25.10.2023. Kaavaehdotusta on käsitelty kuntakehityslautakunnassa 11.12.2024 124 § ja kunnanhallitus on asettanut kaavaehdotuksen nähtäville 16.12.2024 453 §.

Asuinrakennusten korttelialue (A)

Asuinrakennusten korttelialuetta (A) on osoitettu Lahelanorren ja Lahelankaarten varrelle kortteleihin 2283-2287. Korttelialueelle saa rakentaa pienkerrostaloja, rivitaloja ja muita kytkettyjä asuinrakennuksia sekä erillispientaloja. Lahelanorren ja Lahelankaarten varrella rakennukset tulee rakentaa rakennusalan rajaan kiinni, ja kyseiset rakennusalojen reunat tulee rajata 75 prosenttisesti asuinrakennusten tai asuinrakennuksiin kytkettyjen talousrakennusten ulkoseinällä. A-korttelialueella rakentaminen saa olla enintään 2-kerroksista. Rakennusten katutasoon voidaan rakentaa ympäristöhaiiriötä aiheuttamatonta työtilaa korkeintaan 10% rakennuksen kerrosalasta.

Korttelialueelle on annettu määräyksiä rakentamistapaa koskien, ja rakennusten tulee olla pääosin harjakattoisia ja puuverhoiltuja. Jokaisella asunnolla tulee olla suojattu asuntopiha tai parveke. Korttelialueiden pysäköinti toteutetaan tontilla. Yli kahdeksan asunnon rakentamishankkeissa tulee käyttää vihertehokkuutta 0,9. Asemakaavassa on määrätty tonteille istutettavasta kasvillisuudesta ja sen monimuotoisuudesta, ja piha-alueille on määrätty istutettavaksi yksi puu 100 m² tontin rakentamatonta alaa kohden. Tontin maanpinnan käsittelystä on määrätty mm. siten, että tontin reunoilla maanpinta sovitetaan ympäröivän katualueen, naapuritonttien ja ympäröivän maaston korkoihin. Kaava-alueella paineellinen pohjavesi sekä vieraslajien torjunta tulee ottaa kaikessa rakentamisessa huomioon.

Kaavatalous

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset perustuvat Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä arvioituihin kustannuksiin. Sen pohjalta kunnalle aiheutuu kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

- Lahelanorren (sis. katu, silta ja kevyen liikenteen väylät) rakentaminen arviolta 8 630 000 e
- Sointulanrinteen ja Niittykaarten katujen rakentaminen arviolta 260 000 e
- erillisten kevyen liikenteen väylien rakentaminen arviolta 90 000 e
- vesihuolto arviolta 100 000 e

Edellä mainituista tulee kunnalle kustannuksia kokonaisuudessaan noin 9 080 000 euroa. Lisäksi kunnalle tulee kustannuksia maa-alueiden lunastuksista sekä mahdollisesta tonttien esi- ja pohjarakentamisesta. Kaavaratkaisun myötä alueen arvo nousee. Tuusulan kunta saa tuloja tonttien myymisestä.

Osallistaminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 9.11.-11.12.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kaksitoista viranomaisten kannanottoa sekä kaksi ilmoitusta siitä, ettei kyseinen viranomainen jätä kannanottoa. Kirjallisia mielipiteitä muilta osallisilta saatiin viisi kappaletta.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta koskivat asemakaavan vaikutuksia joukkoliikenteeseen, voimajohtoyhteyden huomioimista, alueelta löytyviä luontoarvoja ja ekologista yhteyttä sekä kaavan vaikutuksia niihin, kaavan vaikutuksia Tuusulanjokeen ja pohjaveteen sekä niiden huomioimista kaavamääräyksissä, Lahelanorren toteutumisen tärkeyttä, kevyen liikenteen yhteyksien kehittämisen tärkeyttä, korkeita rakennuskustannuksia, alueen virkistysarvoja sekä sähköjakelua.

Saadut mielipiteet koskivat Lahelanorren katualueen vaikutuksia viereisten asuinkortteleiden asuinmukavuuteen ja rakennusten arvoon, Lahelanorren rakentamistoimenpiteiden vaikutuksia lähialueen rakennusten rakenteisiin, Lahelanorren katualueen linjausta ja sen sijoittamista tulvivalle maalle, Lahelanorren tarpeellisuutta, Sahatien ja Pähkinämäen lisääntyvää liikennettä sekä lisääntyvän liikenteen aiheuttamia meluhaittoja sekä luontoarvojen vaalimisen tärkeyttä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta järjestettiin kaikille avoin asukastilaisuus osana Hyrylän kuntalaisilta Kulttuuritalo Moniossa 28.11.2023 klo 18-20.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 16.1.2025-17.2.2025. Kaavaehdotuksesta saatiin kolme viranomaisten kannanottoa. Kirjallisia muistutuksia muilta osallisilta saatiin seitsemän kappaletta.

Viranomaisten kannanotot kaavaehdotuksesta koskivat kaavan vaikutuksia sähköjakeluun sekä 110 kV maakaapeliyhteystarpeen huomioimista, ekologisen yhteyden säilyttämistä Lahelanorren katualueen tarkemmassa suunnittelussa, kaavan liikenteellisiä vaikutuksia Sahatiehen ja kantatien 45 liittymään, hulevesien hallintaa mm. kaava-aluetta sivuavan valtaojan kunnostamistarpeen, hulevesirakenteiden toteuttamisen ajankohtaa sekä koko Lahelanpellon alueen ojaverkoston kunnon ja kapasiteetin selvittämisen tarvetta koskien, ekologisen kompensaation mahdollisuutta, katualueen pohjanvahvistustoimenpiteiden vaikutuksia Tuusulanjoen

vedenlaatuun sekä melun ja tärinän terveysvaikutuksia ja niiden huomioimista asuinkortteleissa.

Saadut mielipiteet käsittelivät Lahelanorren vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin, ympäristöön ja asukkaiden arkeen. Osa mielipiteistä toi esiin väylän myönteisiä vaikutuksia kasvavan asuinalueen ja Lahelan koulun liikenneyhteyksiin sekä joukkoliikenteen kehittämiseen. Toisissa mielipiteissä kyseenalaistettiin Lahelanorren tarpeellisuus ja tuotiin esiin huoli läpiajoliikenteen lisääntymisestä, melusta ja liikenneturvallisuudesta erityisesti rakennettavan Lahelan koulun läheisyydessä. Ehdotettiin myös Lahelanorren linjauksen muuttamista. Mielipiteissä korostettiin myös jalankulkuyhteyksien säilyttämisen ja lähiluonnon saavutettavuuden merkitystä sekä toivottiin, että kevyen liikenteen väylien ja virkistysalueiden kehittäminen etenee samassa tahdissa asuinalueiden rakentamisen kanssa. Esitettiin ajatus sähköbussiyhteyden toteuttamisesta Lahelanpellon ja Mikkolan välille kevyen liikenteen väylää pitkin. Lisäksi otettiin kantaa Tuusulanjoen viherkäytävän ja maiseman säilyttämiseen, sillan rakentamiskustannuksiin, Lahelanorren rakentamisesta aiheutuviin mahdollisiin vaikutuksiin Mikkolan alueen tonttien rakenteisiin ja Mikkolan alueen viereiseen ojaan, melusuojausten tarpeeseen sekä sillan luontoon sopeuttavaan toteutustapaan esimerkiksi muuttolintujen reittien vuoksi.

Kaavatyötä esiteltiin Hyrylän kuntalaisillassa Tuusulanjärven kampuksella 5.11.2024 klo 18-20. Kuntalaisillassa nousi Lahelanorren kaavatyön osalta keskusteluun mm. Lahelanorren toteuttamisen aikataulu sekä tarve Sointulantien ja Lahelanorren väliselle kevyen liikenteen yhteydelle.

Kaava-aineistoon kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset:

- Kaavakartalle on lisätty kerran 100 vuoteen toistuvan tulvan merkintä (tv100).
- Kaavakartalle on lisätty ekologinen yhteys (eko).
- Kaavakartalta on poistettu ylimääräisiä katualueen reunaviivoja Sointulanrinteen ja Lahelanorren katualueiden rajalta, Niittykarteen ja Lahelankaarten katualueiden rajalta sekä Pähkinämäentieltä.
- VP-alueelta on poistettu pp/h-merkintä.
- Pähkinämäentien sekä kaava-alueen ulkopuolella olevan korttelin 32040 väliselle korttelialueen rajalle on lisätty liittymäkielto.
- Kortteleiden 2286 ja 2287 rajoja on tarkennettu.
- Kaavasta on poistettu ohjeelliset auton säilytyspaikan rakennusalat.
- Tontilla 2284-2 olevaa ajoyhteyttä on lyhennetty sekä tarkennettu 6 metrin levyiseksi.
- Tontin 2284-2 eteläreunan johtoa varten varattu alueen osa on muutettu ojaa varten varatuksi alueen osaksi.
- Kaavan nä- ja ma-merkinnöistä on poistettu indeksinumerot.
- Kaavamääräyksistä on poistettu lause "Tuusulanjoen ekologinen yhteys ei saa vaarantua rakentamistoimenpiteiden johdosta."
- Kaavamääräysten lause "Tuusulanjoen ekologinen yhteys tulee ottaa huomioon Lahelanorren katualueelle rakennettaessa." on muutettu muotoon "Lahelanorren katualueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon Tuusulanjokilaakson ekologinen yhteys."
- Kaavamääräysten kohta "Vähintään 50 % tontin velvoiteautopaikoista tulee sijoittaa tontille osoitetulle a-alueelle. Loput autopaikat voidaan sijoittaa vapaasti tontin rakennusalojen sisäpuolelle." on korvattu lauseella "Asuinrakennuksesta

erillisiä autokatoksia tai kattamattomia autopaikkoja ei saa sijoittaa Lahelanorren tai Lahelankaarten katualueiden varrelle.”

- Kaavamääräyksistä on poistettu lause ”Korttelissa tulee olla asemakaavassa osoitettu määrä tontteja.”.
- Rakentamistapaohjetta on päivitetty.
- Kaava-aineistoihin on päivitetty voimassa olevan lainsäädännön mukaiset lakipykälät.
- Kaavaselistusta on päivitetty lähtötietojen osalta sekä vastaamaan kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen muutettua asemakaavaa, asemakaavan muutosta ja asemakaavan osittaista kumoamista. Kaavaselistukseen on lisätty tekstiä 110 kV:n maakaapelin toteuttamiseen, ekologisen yhteyden huomioimiseen sekä EV-alueella sijaitsevan ojan parantamiseen liittyen.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 370

Valmistelijat / lisätiedot:

Miia Nätyнки, Kaavasuunnittelija, miia.natynki@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Lahelanpellon YS päivitys Katujen yleissuunnitelmakartta VE1A, khall 25.8.2025
- 2 Lahelanpellon YS päivitys Liikennemeluselvitys, khall 25.8.2025
- 3 Lahelanpellon YS päivitys Pituusleikkaus K1 Lahelanorsi VE1A, khall 25.8.2025
- 4 Lahelanpellon YS päivitys Pohjavesiselvitys, khall 25.8.2025
- 5 Lahelanpellon YS päivitys Rakennettavuusselvitys, khall 25.8.2025
- 6 Lahelanpellon YS päivitys Toimivuustarkastelut, khall 25.8.2025
- 7 Lahelanpellon YS päivitys Vaihtoehtotarkastelu pohjoinen ja eteläinen orsi, khall 25.8.2025
- 8 Lahelanpellon YS päivitys_Yleissuunnitelmaselostus, khall 25.8.2025
- 9 Tuusulan Lahelan luontoselvitykset 2022, khall 25.8.2025
- 10 Tuusulan Mikkolan halavasepikkäselvitys 2025, khall 25.8.2025
- 11 Tuusulan Mikkolan halavasepikän jatkoselvitys 2025, khall 25.8.2025
- 12 3650H Asemakaavan seurantalomake, khall 25.8.2025

-
- 13 3650H_Asemakaavaselostus, khall 25.8.2025
14 3650H Lahelanorsi Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista KILVA, khall 25.8.2025
15 3650H_OAS mielipiteet, lausunnot ja vastineet, khall 25.8.2025
16 3650H_Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, khall 25.8.2025
17 3650H etusivu ja määräykset, khall 25.8.2025
18 3650H kaavakartta 1000, khall 28.5.2025
19 3650H_kaavakartta_A3, khall 25.8.2025
20 3650H Havainnekuva, khall 25.8.2025
21 3650H rakentamistapaohje, khall 25.8.2025
22 3650H Ehdotus muistutukset, lausunnot ja vastineet, khall 25.8.2025
23 3650H Tuusulan viherkertoimen käyttöohje, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Lisäksi kunnanhallitus päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti pohjaehdotusta siten, että pohjaehdotuksen kohta: "tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa", poistettiin.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Valtuusto, 08.09.2025, § 153

Liitteet

- 1 Lahelanpellon YS päivitys Katujen yleissuunnitelmakartta VE1A, valt 8.9.2025
- 2 Lahelanpellon YS päivitys Liikennemeluselvitys, valt 8.9.2025
- 3 Lahelanpellon YS päivitys Pituusleikkaus K1 Lahelanorsi VE1A, valt 8.9.2025
- 4 Lahelanpellon YS päivitys Pohjavesiselvitys, valt 8.9.2025

-
- 5 Lahelanpellon YS päivitys Rakennettavuusselvitys, valt 8.9.2025
 - 6 Lahelanpellon YS päivitys Toimivuustarkastelut, valt 8.9.2025
 - 7 Lahelanpellon YS päivitys Vaihtoehtotarkastelu pohjoinen ja etelainen orsi, valt 8.9.2025
 - 8 Lahelanpellon YS päivitys Yleissuunnitelmaselostus, valt 8.9.2025
 - 9 Tuusulan Lahelan luontoselvitykset 2022, valt 8.9.2025
 - 10 Tuusulan Mikkolan halavasepikkäselvitys 2025, valt 8.9.2025
 - 11 Tuusulan Mikkolan halavasepikän jatkoselvitys 2025, valt 8.9.2025
 - 12 3650H Asemakaavan seurantalomake, valt 8.9.2025
 - 13 3650H Asemakaavaselostus, valt 8.9.2025
 - 14 3650H Lahelanorsi Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista KILVA, valt 8.9.2025
 - 15 3650H OAS mielipiteet, lausunnot ja vastineet, valt 8.9.2025
 - 16 3650H Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, valt 8.9.2025
 - 17 3650H etusivu ja määräykset, valt 8.9.2025
 - 18 3650H kaavakartta 1000, valt 8.9.2025
 - 19 3650H kaavakartta A3, valt 8.9.2025
 - 20 3650H Havainnekuva, valt 8.9.2025
 - 21 3650H rakentamistapaohje, valt 8.9.2025
 - 22 3650H Ehdotus muistutukset, lausunnot ja vastineet, valt 8.9.2025
 - 23 3650H Tuusulan viherkertoimen käyttöohje, valt 8.9.2025

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Valtuusto, § 169, 12.12.2022
Kunnanhallitus, § 372, 25.08.2025
Valtuusto, § 154, 08.09.2025

§ 154

Vajaakäyttöisten ja realisoitavien kiinteistöjen listauksen täydentäminen

TUUDno-2020-678

Valtuusto, 12.12.2022, § 169

Liitteet

1 Vajaakäyttöiset kiinteistöt 2022, khall 21.11.2022, valt 12.12.2022

Ehdotus

Valtuusto päättää

- luopua oheisen kehittämis- ja toimenpide-ehdotuksen mukaisista kiinteistöistä ja valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kalle Ikkela esitti, että Mäntymäki poistetaan vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen ja myynti -listalta. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä ehdotuksen muutoksella, että Mäntymäki poistetaan vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen ja myynti -listalta.

Kokouksessa pidettiin tauko asian käsittelyn jälkeen klo 15.45 - 16.10.

Jari Räsänen ja Janne Mellin saapuivat tauon aikana kokoukseen. Mellinin tilalla ollut Elina Laine poistui kokouksesta.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 372

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti Tölli, kiinteistökehityspäällikkö, antti.tolli@tuusula.fi

Liitteet

1 Uudet kohteet realisointisuunnitelmaan 4.8.2025, khall 25.8.2025

Tuusulan kunnanvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 kasvun ja talouden hallintaohjelman, jossa linjattiin vajaakäyttöisten kiinteistöjen tavoitteeksi saavuttaa käyttötalouden vahvistamiseksi ja kasvuinvestointien toteuttamiseksi yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot vuosina 2023-2032. Tavoiteltava myyntitulo sisältää myös

tontinluovutuksesta saatavat myyntitulot. Kunnanvaltuuston 9.12.2024 hyväksymän kasvun ja talouden hallintaohjelmassa tavoitteeksi on linjattu kiinteistöjen realisoinnin vauhdittaminen.

Toukokuun 2025 loppuun mennessä realisoitavista kiinteistöistä on saatu myyntituloina 327 471 euroa. Jotta asetettuihin tavoitteisiin päästään, täytyy realisointisuunnitelmaan lisätä uusia kiinteistöjä sekä painottaa realisoinnissa kohteita, joissa on suurimmat vuotuiset käyttökulut.

Valtuusto hyväksyi vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman edellisen kerran 12.12.2022. Nyt tuodaan päätettäväksi suunnitelmaan lisättävät vajaakäytöllä olevat kiinteistöt, joista tilapalvelujen tarkastelun perusteella voidaan luopua. Samalla suunnitelmaa päivitetään poistamalla siitä kohteet, jotka on realisoitu ja jotka Maankäyttö luovuttaa tontteina. Tontteina luovutettavilta kohteilta on rakennukset purettu, joten niiden luovuttaminen kunnan tontinluovutusehtojen mukaisesti on tarkoituksenmukaisin toimintamenettely.

Suunnitelmaan lisättävät uudet kohteet ovat:

1. Kellokoskentie 183 (Sointula)
2. Nukarintie 8
3. Suutarintie 1 (Rapsikanmäki)

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- luopua edellä selostusosassa mainituista kiinteistöistä ja lisätä ne vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelmaan;
- valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet.

Kokouskäsitely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti pohjaehdotusta siten, että pohjaehdotus muotoiltiin muotoon:

"Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- luopua edellä selostusosassa mainituista kiinteistöistä ja lisätä ne kunnanvaltuuston 12.12.2022 § 165 päättämään vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelmaan;
- valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet."

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun jäsen Nyman esitti, että kohde nro 1 Rantapuistontie 10 (Kellokosken rantasauna) poistetaan listalta jäsen Lindbergin kannattamana. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- luopua edellä selostusosassa mainituista kiinteistöistä ja lisätä ne kunnanvaltuuston 12.12.2022 § 165 päättämään vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelmaan;
 - valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet.
-

Valtuusto, 08.09.2025, § 154

Ehdotus

Valtuusto päättää

- luopua edellä selostusosassa mainituista kiinteistöistä ja lisätä ne kunnanvaltuuston 12.12.2022 § 165 päättämään vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelmaan;
- valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet.

Kunnanhallitus, § 57, 12.02.2024

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 28, 18.02.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 60, 13.05.2025

Kunnanhallitus, § 366, 25.08.2025

Valtuusto, § 155, 08.09.2025

§ 155

Ympäristösuojelumääräysten hyväksyminen

TUUDno-2023-9

Kunnanhallitus, 12.02.2024, § 57

Valmistelijat / lisätiedot:

Sakari Eskelinen, lakimies, sakari.eskelinen@tuusula.fi

Johanna Aho, johtava rakennustarkastaja, johanna.aho@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on 12.12.2023 § 173 päättänyt hyväksyä omalta osaltaan luonnoksen Tuusulan ympäristösuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Samalla lautakunta on päättänyt pyytää luonnoksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiset lausunnot sekä asettaa luonnokset nähtäville 18.12.2023 - 26.1.2024 väliseksi ajaksi.

Luonnoksen nähtävillä olon ja lausuntoajan kohdistuessa vuodenvaihteeseen, Tuusulan kunta on pyytänyt ja saanut lisää aikaa lausunnolle 15.2.2024 saakka.

Kunnallisten ympäristösuojelumääräysten asema

Ympäristösuojelulain perusteella kunnalla on oikeus antaa kuntakohtaisia, paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristösuojelua koskevia määräyksiä. Ympäristösuojelumääräykset ovat ympäristösuojelulakia täydentäviä, kansalaisia ja viranomaisia sitovia määräyksiä, joilla on tarkoitus ehkäistä ympäristön pilaantumista. Määräysten tulee liittyä aina ympäristösuojelulailla säädelyihin asioihin.

Tuusulan ympäristösuojelumääräysten luonnos

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on valmistellut luonnoksen ympäristösuojelumääräyksiksi. Määräykset käsittävät 14 sivua, kahdeksan lukua ja 24 pykäläksi nimettyä pääkohtaa alakohtineen, sekä liitekartat (Liitekartta 1: Tuusulan kunnan taajaan rakennetut alueet, Liitekartta 2: Tuusulan kunnan pohjavesialueet sekä Päijännetunneli). Lisäksi määräyksiä varten on laadittu erilliset perustelut. Määräysten pääluvut ovat: 1) yleiset määräykset, 2) jätevedet, 3) jätteet, 4) pöly, savu ja haju ulkotiloissa, 5) melu ja tärinä ulkotiloissa, 6) maatalous ja eläintenpito, 7) polttoaineet ja muut kemikaalit, 8) muut määräykset

Ympäristösuojelumääräysten ja perustelujen tarkka sisältö ilmenee esityslistan liitteenä olevasta materiaalista.

Määräysten perusteluosan yleisten määräysten kohdalla on selostettu ympäristösuojelumääräysten taustaa ja toimintaperiaatetta sekä suhdetta muuhun kunnalliseen suunnitteluun ja ohjaukseen:

"Soveltamisala ja tavoite

Näissä perusteluissa on käytetty säädösaineistona pääasiassa ympäristönsuojelulakia (YSL, 527/2014). Lisäksi on käytetty ympäristönsuojelulain esitöitä, kuten hallituksen esitystä ympäristönsuojelulaiksi ja sen yksityiskohtaisia perusteluja (HE 241/2013 vp). Osa perusteluista perustuu yleiseen soveltamiskäytäntöön sekä yleiseen ympäristönsuojelutietoon ja -kokemukseen."

" Kunnalla on mahdollisuus antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino, jonka tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön hajapäästöluonteista pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelumääräyksillä täsmennetään ja tarkennetaan ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten tulkintaa kunnan paikallisten olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Määräykset täydentävät osaltaan lakia ja sen nojalla annettuja asetuksia.

YSL 202 §:n 2 momentin mukaisesti ympäristönsuojelumääräykset eivät voi koskea: 1) luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa; 2) 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa; 3) 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita; 4) 136 §:n 1 momentissa tarkoitettua pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä; 5) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Määräykset voivat YSL 202 §:n 3 momentin mukaisesti koskea: 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia; 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa; 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella; 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon; 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan; 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia Ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla määräysten valmistelussa on kiinnitetty huomiota paikallisiin olosuhteisiin, joita Tuusulassa ovat mm. Tuusulanjärvi ja Rusutjärvi sekä alueen joet, kunnan merkittävät pohjavesialueet sekä maaperäolosuhteet. Myös kunnan yhdyskuntarakenne, jolle on tyypillistä kolme taajamaa ja maaseutumaisten kylien verkosto sekä laajat maa- ja metsätalousalueet, on otettu huomioon määräysten valmistelussa."

" Yhtenä paikallisiin olosuhteisiin perustuvana tavoitteena ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteltaessa on ollut kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen tilan parantamisen edistäminen alueellisen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa 2022-2027 asetettu tavoite on, että vesienhoitoalueen vesistöissä olisi saavutettu hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Vesiensuojelun toimenpiteitä tulee kohdistaa erityisesti niihin vesistöihin, joissa hyvää tilaa ei ole saavutettu. Tuusulassa tilatavoite on saavutettu ainoastaan Keravanjoen yläosassa, ja senkin tilan säilyminen on uhattuna ilman toimenpiteitä (vesi.fi, Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022-2027). Vesienhoitosuunnitelman mukaan

ravinnekuormitusta tulisi merkittävästi vähentää koko vesienhoitoalueella, jotta vesienhoidon tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Tuusulassa merkittävimmät pintavesien tilaa heikentävät tekijät ovat maatalous, haja- ja loma-asutuksen jätevedet sekä vesistöjen sisäinen kuormitus. Näissä ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu vesistöjen ravinnekuormituksen vähentämiseksi määräyksiä mm. erilaisten toimien ja rakennelmien, kuten eläinten ulkotarhojen ja haja-asutuksen jätevesijärjestelmien, suojaetäisyyksistä vesistöihin sekä jätevesien käsittelystä ranta-alueilla.

Pohjavesien osalta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa tunnistetut yleisimmät riskit luokiteltujen pohjavesialueiden pohjaveden laadulle liittyvät Tuusulassa vaarallisten aineiden kuljetuksiin, teollisuuteen ja yritystoimintaan, liikenteeseen ja tienpitoon, asutukseen ja maankäyttöön, maa-ainesten ottoon sekä pilaantuneisiin maa-alueisiin. Näihin ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty sellaisia pohjavesialueita koskevia määräyksiä, joilla voidaan vähentää pohjavesiin kohdistuvia riskejä siltä osin kuin se ympäristönsuojelumääräysten puitteissa on mahdollista. Määräykset koskevat mm. polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilyttämistä, jätevesien käsittelyä sekä jätevesilietteiden ja lietelannan käyttöä maataloudessa.

Ympäristönsuojelulain lisäksi muussa ympäristönsuojelulainsäädännössä, samoin kuin muun lainsäädännön sektoreilla on ympäristön pilaantumisen ehkäisyyn liittyviä säännöksiä. Tällaisia säännöksiä on mm. maankäyttö- ja rakennuslaissa, jätelaissa, vesilaissa sekä terveydensuojelulaissa. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset ovat lakeja ja asetuksia alemmanasteinen normi, joten ne eivät voi olla ristiriidassa ylemmänasteisten normien kanssa.

Ympäristönsuojelumääräys syrjäytyy, jos myöhemmin annetaan ylemmänasteinen normi samasta asiasta. Määräys ei voi siten lieventää esim. ilman- ja vesiensuojelun osaksi asetettuja päästönormeja ja toisaalta niiden kiristämiseksi on osoitettava riittävät paikallisista olosuhteista johtuvat perusteet.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkiassa samantasoisia muiden kunnallisten määräysten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnan määräyksessä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.

Kunnan viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa, kaavamääräystä antaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä ko. asiasta on ympäristönsuojelumääräyksissä määrätty siten, ettei päätösten ja määräysten välillä ole ristiriitaa”

”Näissä perusteluissa on käytetty säädösaineistona pääasiassa ympäristönsuojelulakia (YSL, 527/2014). Lisäksi on käytetty ympäristönsuojelulain esitöitä, kuten hallituksen esitystä ympäristönsuojelulaiksi ja sen yksityiskohtaisia perusteluja (HE 241/2013 vp). Osa perusteluista perustuu yleiseen soveltamiskäytäntöön sekä yleiseen ympäristönsuojelutietoon ja -kokemukseen.”

Lausunnon valmistelu

Tuusulan kunnan lausunnon valmistelu on tapahtunut kasvun ja ympäristön toimialueen toimesta. Ympäristönsuojelumääräysluonnokseen ja niiden perusteluihin

on tutustuttu ja jokaisen palvelualueen ja -yksikön viranhaltijat ovat antaneet kirjalliset kommentit tärkeimmistä havainnoistaan kunnan lausunnon pohjaksi. Yleisesti voidaan todeta, että ympäristönsuojelumääräysten antamista on pidetty tärkeänä, mutta useista luonnoksen määräyskohdista on ilmennyt huomautettavaa. Tyypillisesti määräyksiä on pidetty tarkennusta vaativina tai liian tulkinnanvaraisina. Jatkotyöskentelyyn on asetettu runsaasti toiveita, sekä osoitetaan konkreettisia parannustarpeita.

Lausuntoa valmistelleet viranhaltijat muistuttavat, että Kuntaliiton oppaan (Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen) mukaan

- ennen yleisten määräysten antamista tulee punnita, onko sille todellinen tarve.
- sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa.
- määräysten tulee myös noudattaa norminannon yleistä selkeyden ja tarkkarajaisuuden periaatetta: määräyksen tulee olla kuntalaisen näkökulmasta ymmärrettävä ja ennakoitavissa.

Kunnanhallituksen lausunto

Tuusulan kunnalla ei ole olemassa ympäristönsuojelumääräyksiä. Ympäristönsuojelumääräyksien saaminen osaksi Tuusulan määräyskokoelmaa koetaan tärkeäksi sujuvan viranhaltijatyön ja kiinteistönomistajien yhdenvertaisuuden vuoksi. Nykytilanteessa jokaisen hankkeen kohdalla arvioidaan erikseen eri vaatimusten täyttymistä ja asioiden käsittely vie aikaa. Tällaisia ovat eritoten olleet eläintenpitoon ja jätevesijärjestelmiin liittyvät hankkeet. Näiden osalta kiinteistön omistajan on todella haastavaa selvittää tai kartoittaa ennakoivasti hankkeen vaativia toimenpiteitä ennen hankkeen varsinaista käynnistämistä. Nykytilanne ei siis todellakaan ole ennakoitava, vaan jokaisen hankkeen edetessä tulee usein eteen melko suuriakin selvitystarpeita ja näiden pohjalta mahdollisesti suunniteltu hanke myös kariutuu.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevaan rakentamislakiin on vireillä niin sanottu korjaussarja, jossa muun muassa ehdotetaan rakentamisluvan käsittelylle määräaika. Tähän määräaikaan sisältyvät myös kaikki hankkeeseen liittyvät lausunnot ja selvitykset. Täten on vaarana, että hankkeiden, joissa on esimerkiksi ympäristönsuojelullisia tai muita ympäristölainsäädäntöön liittyviä selvitystarpeita ei annettuihin määräaikoihin välttämättä päästä. Lupahankkeet (rakentamislain mukaiset rakentamisluvat) sisältävät useita lupavaiheita ja ne jakautuvat kahteen kokonaisuuteen eli sijoittumisen sekä toteuttamisen edellytysten tarkasteluun. Lisäksi hakemuksesta on tarpeen pyytää myös lausuntoja ja hakijalta selvityksiä, joten annetuissa määräajoissa pysymiseen tarvitaan selkeitä yksiselitteisiä määräyksiä. Mikäli jokaisen hankkeen osalta arviointi on tehtävä erikseen, ei annetuissa määräajoissa pysytä. Rakentamislain niin sanotun korjaussarjan ehdotuksen mukaan tulee kunta olemaan korvausvelvollinen, mikäli annettuihin määräaikoihin ei päästä.

Ympäristönsuojelumääräyksillä turvattaisiin samanlainen kohtelu kaikkien osapuolten kesken. Selvät määräykset mahdollistaisivat ennakoitavan ja nopeamman hallinnollisen käsittelyn lupiin liittyen ja vältettäisiin kunnalle muutoin mahdollisesti lankeavat korvausvelvoitteet.

Viranhaltijoiden yksityiskohtaiset kirjaukset lausunnolla olevaan ympäristösuojelumääräyksiin:

I LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § mukaan määräyksiä noudatetaan muiden määräysten ohella ja samanaikaisesti. Lainvoimainen kaava menee varmaan näiden määräysten edelle kuitenkin? Tämä hierarkia tulisi mainita erikseen, jotta ei tule väärinymmärryksiä. Perusteluissa mainitaan seuraavaa: *Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnan määräyksessä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.*

Mikäli ristiriitaisuuksia kuitenkin ilmenee esimerkiksi ympäristönsuojelumääräyksien ja rakennusjärjestyksen välillä, kuka määrittelee paremmuuden/sen kumpaa määräystä noudatetaan? Menevätkö ympäristönsuojelumääräykset tosiaan esimerkiksi rakennusjärjestyksen ohi.

3 § määritelmät

Ranta-alueen määritelmä ei ole yksiselitteinen. Eri yhteyksissä käsitettä voidaan tulkita eri tavoin. Esimerkiksi suunnittelutarvetarveratkaisuissa rantavyöhyke on alue, jonka luonnonolosuhteisiin meren tai vesistön vaikutus ulottuu, joka maisemallisesti mielletään rantaan kuuluvaksi tai jolle kohdistuu erilaisia rantaa hyödyntäviä maankäyttötarpeita. Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat alueen kasvillisuus, maisema, maaston muodot ja muut luonnonolosuhteet. Rantavyöhykkeen voidaan katsoa ulottuvan noin 100 metrin etäisyydelle, mutta ei kuitenkaan missään pitemmälle kuin 200 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Hallintokäytännössä rantavyöhykkeen vähimmäisleveytenä on pidetty 50 metriä. Rantojen maankäytön suunnittelua koskevan ympäristöministeriön ympäristöoppaan 120 mukaan ranta-alue on rantavyöhykettä leveämpi rannan osa, jolla rannassa oleva tai rantaan tukeutuva loma-asutus vaatii järjestämistä. Ranta-alue ulottuu rantaviivasta sisämaahan niin pitkälle kuin rakentaminen tukeutuu vesistön käyttöön tai vetovoimaan. Ranta-alueen leveys on hallintokäytännössä usein arvioitu noin 200 metriksi, mutta maisemasta ja muista olosuhteista riippuen se voi olla leveämpikin. Ranta-alueen määrittelyssä siis vaikutukset rantaan ovat tärkein kriteeri.

Perusteluosassa todetaan, että ranta-aluemääritelmä ympäristönsuojelumääräyksissä noudattaa ympäristönsuojelulain 156 a §:n mukaista määritelmää. Tämä maininta olisi syytä olla myös varsinaisissa määräyksissä, eikä vain perusteluosassa.

Vähäisellä jätevesimäärällä -määritelmällä tarkoitetaan ilmeisemmin harmaita jätevesiä, joten määritelmää tulisi tarkentaa seuraavasti: Vähäisellä harmaalla jätevesimäärällä tarkoitetaan vesimäärää kohteissa, joissa jätevedet eivät sisällä käymäläjätteitä, syntyvän jäteveden määrä on vähäinen eivätkä ne vaaranna ympäristöä.

Määritelmiin on syytä lisätä myös eläintenpitoon liittyvät määritelmät ristiriitaisten tulkintojen välttämiseksi.

II LUKU JÄTEVEDET

4 §:n otsikko on harhaanjohtava, koska puhutaan viemäriverkostosta. Tulee tarkentaa muotoon: Jätevesiverkoston ulkopuolisten jätevesijärjestelmien vähimmäissuojaetäisyydet.

Määräyksessä todetaan, että jätevesijärjestelmän sekä puhdistetun jäteveden purkupaikan sijainnin kiinteistöillä tulee noudattaa seuraavia vähimmäissuojaetäisyyksiä. Mitä jätevesijärjestelmällä tässä tapauksessa tarkoitetaan? Esimerkiksi pelkkä jätevesiviemäri menee usein läheltä rakennusta, vesistöä jopa kaivoa. Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Saman pykälän mukaan jätevesijärjestelmä tulee sijoittaa 20-50 m päähän talousvesikaivosta tai lämpökaivosta. Koskeeko tämä kiinteistön omaa talousvesikaivoa/lämpökaivoa vai myös naapurikiinteistöllä olevia? Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Vähimmäisetäisyys pohjaveden yläpintaan tulee mitata, jotta määräys suojakerroksesta voidaan todentaa. Tämä edellyttää kairauksia. Koska vielä ei ole ratkaistu sitä, mitkä toimenpiteet tullaan 1.1. 2025 voimaan tulevan rakentamislain mukaisessa rakennusjärjestyksessä määräämään luvanvaraisiksi, ei ole varmaa vaatiiko jätevesijärjestelmän rakentaminen muualla kuin pohjavesialueella rakennusvalvontaviranomaisen lupaa. Kuka tällöin valvoo annettuja suojakerroksia? Mihin tämä suojakerrosvaatimus ylimmän pohjavedenpinnan yläpuolella perustuu? Kuntaliiton oppaan (Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen) mukaan ennen yleisten määräysten antamista tulee punnita, onko sille todellinen tarve. Mikäli määräys on tarpeen, niin olisiko se syytä kohdistaa erityisen herkille alueille ja rajata nämä kartalla. Oppaan mukaan sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa.

6 § mukaan vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu. Perusteluiden mukaan puhdistettuna voi johtaa ulkopuolelle tai sitten kerätä umpisäiliöön. Voisiko tätä avata myös määräykseen? Saman pykälän mukaan harmaat vedet on mahdollista johtaa pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle muuten paitsi imeyttämällä puhdistuksen jälkeen. Perusteluiden mukaan tämä tarkoittaa esimerkiksi johtamista asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään (esim. saostuskaivot ja maasuodattamo tai muu vastaava jätevesien käsittelyjärjestelmä) ja siitä edelleen avo-ojaan. Tuleeko avo-ojan olla pohjavesi-alueen/Päijännetunnelin suojavyöhykkeen ulkopuolella? Voisiko kysymykseen tulla pohjavesisuojaattu avo-oja, mikä kulkee tuolla herkällä alueella? Muotoilu voisi olla esimerkiksi "Harmaiden vesien imeyttäminen pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu. Harmaat vedet on kuitenkin mahdollista johtaa pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään ja siitä edelleen pohjavesialueen tai Päijännetunnelin suojavyöhykkeen ulkopuoliseen avo-ojaan"

Päijännetunnelin suojavyöhykkeiden osalta on tarpeen tarkentaa, koskeeko määräys kaikkia suojavyöhykkeitä, myös 500 ja 1000 metrin suojavyöhykkeitä. Muutenkin voisi avata näiden suojavyöhykkeiden roolia ja suojaustarpeita. Olisi varmaan tarpeen liittää määritelmä myös 3 §:ään.

6 §:ssä sanotaan "Vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen ranta-alueelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu." Eikö tämä koske ylipäänsä kaikkia jätevesiä? Vai onko harmaiden vesien imeyttäminen ok? Tätä on syytä avata perusteluosassa.

6 §:n mukaan vesikäymälän rakentaminen ranta-alueella sijaitsevaan vapaa-ajanasuntoon on kielletty. Onko kielletty kaikissa tapauksissa, vaikka kiinteistö olisi liittynyt kunnallinen jätevesiverkostoon? Myös tätä on syytä avata perusteluosassa.

6 §:n viimeisen kappaleen mukaan jätevesien käsittelyvelvoitteet eivät koske vähäisiä jätevesiä. Vähäisiäkään vesiä ei saa kuitenkaan johtaa suoraan vesistöön. Tällä tarkoitetaan varmaan vähäisiä harmaita jätevesiä? Määritelmää tulee tarkentaa.

7 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun rajoitukset määräyksissä on käytetty määritelmää yleiseen viemäriin. Yleiseen viemäriin tulee korjata muotoon jätevesiviemäriin.

§ 8 Lumen vastaanottopaikat -määräykseen voisi lisätä myös lumen vastaanoton osalta toiminnan ja liikennöinnin aiheuttaman haitan ympäristössä. Toiminta voi aiheuttaa melua ja tärinää, joiden osalta on syytä antaa määräyksiä.

Määräyksissä olisi syytä ottaa kantaa myös tilapäisissä työkohteissa (esimerkiksi työmailla) syntyvien työmaavesien käsittelystä ja poisjohtamisesta.

III LUKU JÄTTEET

9 § mukaan maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraalisia ja muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jäte-eriä kertaluontoisesti vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia ilman ympäristölupaa. Sana "kertaluonteinen" tarkoittanee ilmeisesti sitä, että jos esimerkiksi betonimursketta on hyödynnetty piharakenteessa ja myöhemmin pihan poikki kiinteistön omistaja rakentaa kaapeliyhteyden, niin kaivannosta ylös nostettua betonimursketta ei saa enää hyödyntää kaivantoa täyttäessä, vaan se on kuljetettava asianmukaiseen jätteenkäsittelypaikkaan. Toimenpide ei edistä inertin, maanrakennukseen kelpaavan jätteen hyötykäyttöä ja määräystä on käytännössä mahdotonta valvoa yksityisillä kiinteistöillä. Sanan "kertaluontoisesti" käyttöä on syytä perustella määräysten perusteissa, miten tällä ilmaisulla ehkäistään ympäristön pilaantumista ja poistetaan ja vähennetään pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Määräys edellä kuvatuunlaisena ei ole ilmastonäkökulmasta kestävä, eikä edistä kiertotaloutta.

Saman pykälän mukaan on mineraaliperäisen tai muun käyttötarkoitukseen soveltuvan jätteen hyödyntäminen mahdollista, mikäli jäte peitetään riittävän paksulla pintakerroksella. Ilmaisuu on ympäripyöreä ja tulkinnanvarainen ja materiaaleja rajaava. Kuinka paksu on riittävä kerros ja mistä se muodostuu? Ilmaisuu muodostaa liian laajan harkintavalta-asteikon. Olisi syytä ilmoittaa esimerkiksi minimipaksuus ja materiaali, mikä huomioidaan pintakerrokseksi. Tätä tulee tarkentaa perusteluissa.

IV LUKU PÖLY, SAVU JA HAJU ULKOTILOISSA

11 § mukaan murskaus- ja louhintatöissä porauslaitteet ja murskausyksiköt on varustettava riittävän tehokkailla pölynestolaitteilla. Kuinka tehokas on riittävä pölynestolaitteisto? Taas erittäin ympäripyöreä määritelmä ja vaikeasti valvottava määräys. Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Tässä luvussa tai määräyksissä muualla on syytä mainita myös, ettei rakennus-, kunnostus-, kunnossapito ja puhtaanapitotöiden toimenpidealueiden kuivatusvesiä /rakentamisen aikaiset hulevesiä ei saa johtaa käsittelemättä kunnan viemäriverkostoihin.

V LUKU MELU JA TÄRINÄ ULKOTILOISSA

13 § mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä louhinta, murskaus ja lyöntipaalaus -toiminnoista eikä niihin liittyvistä erityistä melua tai tärinää aiheuttavista oheistöistä, jota tehdään arkisin klo 7.00 – 18.00 ja jonka yhteiskesto on enintään 10 työpäivää. Määräysten perustelussa todetaan, että louhintaan katsotaan kuuluvan poraus, räjäytys, iskuvasaran käyttö sekä louheen lastaus ja ajo. Murskaukseen katsotaan kuuluvan murskaus sekä murskeen kuormaus ja ajo. Eli jos lastaus/kuormaus tai ajo tapahtuu annetun ajan ulkopuolella, tulee siitä antaa ilmoitus? Pitäisikö määräyksessä olla näkyvissä, että myös kuormaus/lastaus ja ajo lasketaan melua tuottavaksi työksi/oheistyöksi, nyt sitä ei välttämättä hoksaa ajatella? Perusteluja tulee tältä osin tarkentaa ja harkita tarkoin voidaanko ajoa rajoittaa.

VI LUKU MAATALOUS JA ELÄINTEN PITO

16 § taulukon vähimmäissuojaetäisyyksissä on isot haarukat. Mikä on todellinen vähimmäisetäisyys tai kuka se määrittelee ja miten? Kommentin taustaksi: Ympäristökeskuksen lausunnoissa suunnittelutarveratkaisuhakemuksiin todetaan usein:

"Lannan varastointitilaa, eläinten jaloittelualueita ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkoja ei saa sijoittaa:

- 1) pohjavesialueelle, ellei maaperäselvitysten perusteella osoiteta, että tällaiselle alueelle sijoittaminen ei aiheuta pohjavesien pilaantumista tai sen vaaraa;*
- 2) tulvanalaiselle alueelle;*
- 3) alle 50 metrin etäisyydelle vesistöstä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä;*
- 4) alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai vesilain mukaisesta norosta."*

Jaloittelualue lienee sama kuin esimerkiksi ulkotarha, ratsastuskenttä ja ehkä jopa laidun? Määräyksissä tulee käyttää yksiselitteistä terminologiaa, jotta tulkinta olisi selkeää. Nämä olisi syytä avata myös määritelmässä. Ympäristökeskuksen aiemmin lausunnoissa määrittämät kohdat 3 ja 4 ovat ristiriidassa ympäristösuojelumääräysluonnoksen kanssa. Määräyksen mukaan etäisyys kaivosta 30-100 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 50 metriä. Määräyksen mukaan etäisyys vesistöä 20-50 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 50 metriä. Määräyksen mukaan etäisyys valtaojasta/norosta 10-50 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 25 metriä. Miten nämä minimi ja maksimietäisyydet todellisuudessa määritellään ja mikä siihen vaikuttaa? Tätä syytä avata perusteluissa. Kantaa tulee ottaa myös Päijännetunnelin suojavyöhykkeiden mahdollisia vaikutuksia olevien tai uusien eläinsuojien toteuttamiseen, mikäli niitä on.

Nykyisen rakennusjärjestyksen mukaan ranta-alueelle ei saa sijoittaa eläinsuojaa. Ympäristösuojelumääräyksissä eläinsuojan perustamista rannalle ei ole kielletty. Tämä ristiriita tulee huomioida. Huomioitavaa on myös, että ranta-alue on tässä laajempi kuin ympäristösuojelumääräysten määritelmässä. Perusteluosassa on mainittu, että *"Yhtenä paikallisiin olosuhteisiin perustuvana tavoitteena ympäristösuojelumääräyksiä valmisteltaessa on ollut kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen tilan parantamisen edistäminen alueellisen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden mukaisesti"*. Eikö eläinsuojat ranta-alueella ole riski vesistölle? Miten suhtaudutaan olevan eläinsuojan laajentaminen siten, että eläinmäärä lisääntyy. Onko tähän ympäristösuojelullista estettä?

Pitäisikö määräyksissä kertoa myös eläinsuojan/tallin ja lantalan vähimmäissuojaetäisyydet? Nykyisessä rakennusjärjestyksessä tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin rajasta tulee olla 50 metriä. Ympäristökeskuksen lausuntojen mukaan lantala tulee sijoittaa vähintään 50 metriä vesistöstä sekä talousvesikaivoista, 25 metriä norosta/valtaojasta, ei tulva-alueelle eikä pohjavesialueelle.

Kuten kirjauksista käy ilmi, ovat hankekohtaiset määräykset olleet erilaisia, kuin luonnoksen määräyksissä. Perusteluissa on syytä avata miksi tulkintaa aiemmasta muutetaan ja mihin suojaetäisyydet perustuvat ja mikä niihin vaikuttaa.

Tuusulan pohjavesien suojelusuunnitelmassa on todettu, että laadittavissa ympäristösuojelumääräyksissä on hyvä antaa määräyksiä esimerkiksi uusien eläinsuojien perustamisesta tai olemassa olevien laajentamisesta pohjavesialueella. Ehdotuksessa ei ole otettu huomioon tätä. Asiasta tulee määrätä ympäristösuojelumääräyksissä. Onko uuden tallin perustamisesta ja oleellisesta toiminnan laajentamisesta tarpeen ilmoittaa ennen toiminnan aloittamista Keski-Uudenmaan ympäristösuojeluviranomaiselle valvontaa varten tarpeellisten tietojen saamiseksi? Tästäkin olisi syytä olla maininta määräyksissä.

VII LUKU POLTTOAINEET JA MUUT KEMIKAALIT

19 § mukaan käytöstä poistetut maanalaiset säiliöt on kaivettava ylös. Pykälän toisessa momentissa on mainittu, että säiliötä ei tarvitse poistaa, jos se on aiemmin jo puhdistettu ja täytetty hiekalla. Perusteluissa todetaan, että säiliön poistamiseen voidaan myöntää poikkeaminen, jos säiliön sijainnin vuoksi se on teknisesti vaikea tai mahdoton poistaa. Voisiko tämän avata määräykseen. Voisiko sanamuoto olla seuraava: Pääsääntöisesti käytöstä poistetut säiliöt on kaivettava ylös. Ympäristösuojeluviranomainen voi myöntää poikkeamisluvan perustellusta syystä. Tähän kohtaan voisi myös laittaa tekstin, että kiinteistön omistajan tulee tehdä ilmoitus säiliön poistamisesta pelastusviranomaiselle.

Olisiko tarpeen antaa määräyksiä myös kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säilytyksestä?

Muita yleisiä huomioita määräysten kirjauksista:

- Ympäristösuojelumääräyksiin tulisi lisätä kirjaus sellaisesta maa-ainestenotosta pohjavesialueella, jotka eivät edellytä maa-aineselupaa.
- Määräykseen olisi hyvä lisätä myös, että hulevesistä tulee huolehtia kunnan ohjeiden

mukaisesti. Nekin vaikuttavat pohjavesiin ja vesistöihin.

- Määräyksissä olisi syytä ottaa kantaa myös tilapäisissä työkohteissa (esimerkiksi työmailla) syntyvien työmaavesien käsittelystä ja poisjohtamisesta.
- Rakennusjärjestyksen ja ympäristönsuojelumääräysten määräyksissä ei tule olla päällekkäisiä tai ristiriitaisia ohjeita, esimerkiksi melu- ja tärinätöiden kellonajat.
- Määräykset tulee kirjoittaa yksiselitteisesti, jotta ne ovat sovellettavissa yhdenvertaisesti. Ongelmia soveltamisen osalta tuottavat esimerkiksi määritelmät "vähäinen määrä", "riittävän paksu". Esitetyt ilmaisut muodostavat liian laajan harkintavalta-asteikon. Määritelmä ei aiheuta kuin riitaa toiminnanharjoittajan ja valvovan viranomaisen, ympäristökeskuksen, välillä.

Muutoin Tuusulan kunnan kasvu ja ympäristö -toimialalla ei ole huomautettavaa Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksiin.

Yhteenveto:

Yhteenvetona kunnanhallitus toteaa, että lähtökohtaisesti ympäristönsuojelumääräyksiä antamiseen suhtaudutaan myönteisesti ja niiden tarpeellisuus on edellä kuvattujen yksityiskohtaisten konkreettisten parannusehdotusten pohjalta perusteltua. Kunnanhallitus toteaa kuitenkin, että voidakseen ottaa tarkemmin ja lopullisesti kantaa Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten asettamiseen ja määräysten toimivuuteen, on jatkotyöskentelyssä vastattava edellä esitettyihin yksityiskohtaisiin korjaustarpeisiin, ja pystyttävä tarkkoihin ja yksilöityihin ilmaisuihin ja rajauksiin määräyksissä Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti. Luonnoksesta annettaviin lausunnon parannusehdotuksiin tulee pystyä vastaamaan riittävällä tarkkuudella.

Koko kuntaa koskevien yleisten määräysten antamista tulee tarkkaan punnita ja tutkia onko tällaiselle todellinen tarve. Määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa. Määräysten tulee olla niitä soveltavien viranomaisten, kuntalaisten ja toiminnanharjoittajien näkökulmasta ymmärrettäviä ja ennakoitavissa.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi luonnoksen Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiä perusteluineen
- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, Ari Nyman esitti muutosehdotuksen siten, että lausunnosta poistetaan suluissa oleva lause "muun muassa hevostilat ja karjatilat."

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Johtava rakennustarkastaja Johanna Aho toimi asiantuntijana kokouksessa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 18.02.2025, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Seppänen, ympäristötarkastaja, laura.seppanen@tuusula.fi
Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ys. määräysten perustelut Tuusula, K-U-ympä 18.2.2025
- 2 Ys.määräysten perustelut Mäntsälä K-U ympä 18.2.2025
- 3 Ympäristönsuojelumääräysehdotus Tuusula K-U ympä 18.12.2025
- 4 Ympäristönsuojelumääräysehdotus Mantsala K-U ympä 18.2.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 17.1.2023 § 6 käynnistää Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten valmistelun sekä Mäntsälän ympäristönsuojelumääräysten tarkistamisen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteleva työryhmä on laatinut luonnokset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi sekä niiden perusteluiksi. Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden luonnoksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä. Luonnoksista saatujen lausuntojen ja muun palautteen perusteella on laadittu ehdotukset kuntakohtaisiksi ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Ehdotusten vaikutukset on arvioitu.

Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden ehdotuksista kuullaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut on tarkoitus saattaa Tuusulan ja Mäntsälän kunnanhallitusten ja edelleen valtuustojen hyväksyttäväksi vuoden 2025 aikana.

Kuntakohtaiset ehdotukset ympäristönsuojelumääräyksiksi liitekarttoineen sekä ehdotukset määräysten perusteluiksi ovat liitteenä. Ympäristönsuojelumääräysten vaikutusten arviointi ja vastaukset saatuihin lausuntoihin ympäristönsuojelumääräyslunnoksista ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevat ehdotukset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi
- pyytää ehdotuksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiset lausunnot sekä asettaa ehdotukset nähtäville 24.2.2025 - 2.4.2025.

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että varajäsen Sami Styrman poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.31.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 13.05.2025, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Seppänen, ympäristötarkastaja, laura.seppanen@tuusula.fi
Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut Tuusula K-U-ympla 13.5.2025
- 2 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut Mäntsälä K-U ympla 13.5.2025
- 3 Ympäristönsuojelumääräykset Tuusula K-U ympla 13.5.2025
- 4 Ympäristönsuojelumääräykset Mäntsälä K-U ympla 13.5.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 17.1.2023 § 6 käynnistää Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten valmistelun sekä Mäntsälän ympäristönsuojelumääräysten tarkistamisen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteleva työryhmä on laatinut luonnokset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi sekä niiden perusteluiksi. Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden luonnoksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä. Luonnoksista saatujen lausuntojen ja muun palautteen perusteella on laadittu ehdotukset kuntakohtaisiksi ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Ehdotusten vaikutukset on arvioitu.

Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden ehdotuksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä.

Ehdotuksista saatujen lausuntojen ja kommenttien perusteella tarkistettut ympäristönsuojelumääräykset käsitellään ympäristölautakunnassa, joka tekee niistä esityksen Tuusulan ja Mäntsälän kunnanhallituksille ja edelleen kunnanvaltuustoille hyväksyttäväksi. Kunnanhallitukset tekevät esitykset valtuustoille uusista ympäristönsuojelumääräyksistä. Kunnanvaltuustot päättävät määräyksien hyväksymisestä.

Kuntakohtaiset ympäristönsuojelumääräykset liitekarttoineen ja perusteluineen ovat liitteenä. Vastaukset saatuihin lausuntoihin ympäristönsuojelumääräysehdotuksista ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevat Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut
- esittää Mäntsälän osalta ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut Mäntsälän kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi
- esittää Tuusulan osalta ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut Tuusulan kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 366

Valmistelijat / lisätiedot:

Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut, khall 25.8.2025
- 2 Ympäristönsuojelumääräykset, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut;
- että ympäristönsuojelumääräykset astuvat voimaan 1.10.2025 alkaen.

Kokouskäsittely

Ympäristövalvontapäällikkö Alho ja ympäristötarkastaja Suppula toimivat asiantuntijoina kokouksessa ja poistuivat esittelyn jälkeen klo 18.10.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun, jäsen Nyman jäsen Mäki-Kuhnan kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle lisätietojen saamiseksi. Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle ja ottaa asian "Ympäristönsuojelumääräysten hyväksyminen" kuitenkin valtuuston 8.9.2025 pidettävän kokouksen esityslistalle, täydentää esityslistaa ja antaa ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta 1.9.2025 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle
 - ottaa asian "Ympäristönsuojelumääräysten hyväksyminen" valtuuston 8.9.2026 pidettävän kokouksen esityslistalle, täydentää esityslistaa ja antaa ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta 1.9.2025 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.
-

Valtuusto, 08.09.2025, § 155

Ehdotus

Kunnanhallitus täydentää esityslistaa ja antaa ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta 1.9.2025 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Kunnanhallitus, § 375, 25.08.2025

Valtuusto, § 156, 08.09.2025

§ 156

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025

TUUDno-2025-1063

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 375

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Liitteet

1 Liite puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, taulukot, khall 25.8.2025

2 Kesäkuun puolivuositarkastus 2025, khall 25.8.2025

Toimintaympäristö

Maailmantalouden epävarmuus on kasvanut alkuvuonna selvästi kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä. Valtiovarainministeriö on laatinut kevään talousennusteita, sillä oletuksella, että Yhdysvaltojen asettamat tullit ovat voimassa ainoastaan lyhyen aikaa. Kesän ennusteissa tilannekuva ei ole juuri muuttunut. Markkinat ovat osin rauhoittuneet, kun USA:n tullipäätökset eivät ole olleet niin rajuja kuin alun perin oli esitetty.

Työttömyys on Suomessa kesäkuussa 12,2 % ollen 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana. Tuusulassa työttömyys oli kesäkuussa 9,2 %, joka oli yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin vuonna 2024. Uudenmaan vastaavat luvut olivat kesäkuu 12,6 % ja viime vuosi 11,0 %, muutos on 1,6 prosenttiyksikköä.

Talousskasvu

Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomen talousskasvu (BKT) on tulliolettaman kesto huomioiden 1,3 % vuonna 2025. Jäljempinä vuosina 2026-2029 kasvuarvio on 1,5 %:n tuntumassa. Kesällä VM talousskasvua koskevat arviot ovat eivät ole juuri muuttuneet. Talouden kohentumista ja kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullien korotukset. Kesän arvioiden perusteella BKT kasvaa vain 1,0 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyyden odotetaan kasvavan selvästi vasta vuosina 2026-2027, kun talous vahvistuu. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,3 prosentista 8,3 prosenttiin vasta vuonna 2027.

Inflaatio ja korot

Inflaation vuosimuutos oli kesäkuussa Tilastokeskuksen mukaan 0,2 % ja inflaatio 1,9 %. Euroalueen Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) vuosimuutos oli 1,9 % kesäkuussa ja YKHI inflaatio oli 2,0 %. Inflaatio on EKP:n korkopolitiikan ansiosta 2 % tavoitetilassa. Ajankohdassa 19.8 pitkät korot ovat korkealla tasolla. Kymmenen vuoden 6kk:n euribor noteeraus oli 2,71. VM arvion mukaan 10 vuoden korko on 2,9 vuonna 2025 ja samalla tasolla myös vuonna 2026. Lyhyissä koroissa 6 kk:n euribor noteeraus oli 2,1. Euroopan keskuspankki piti viimeisimmässä heinäkuun kokouksessaan pitää ohjauskorkonsa ennallaan kahdessa prosentissa. EKP aloitti ohjauskorkojensa laskemisen runsas vuosi sitten ja on viime vuoden kesäkuun jälkeen

alentanut niitä jo kahdeksan kertaa peräkkäin. EKP perusteli päätöstä pitää korot ennallaan Yhdysvaltain tullipolitiikan rahamarkkinoille synnyttämällä poikkeuksellisella epävarmuudella.

Maailman talouden ja geopoliittisten tilanteiden vaikutukset heijastuvat myös Suomen julkisen talouden tilaan. Valtiontalouden velkaantumiskehityksellä ja kevään 2025 kehysriihen toimilla on vaikutuksia kuntien valtionosuusrahoitukseen sekä verotuloihin. VM:ltä on saatu tietoa siitä, että valtio kompensoi kunnille verotulomenetykset. Vaikutukset tarkentuvat, kun laskelmia päivitetään kuluvan vuoden aikana.

Valtiontalouden kuntaan vaikuttavat toimet vuonna 2026

Talouden epävarmuustekijöitä on paljon ja niiden ennakointi on haastavaa Suomen talouden näkökulmasta. Valtiontalouteen kohdistuvilla vaikutuksilla on myös kuntatalouteen. Hallituksen puoliväliriihen päätös oli 75 miljoonan euron kertaleikkaus vuonna 2026 vaikutus Tuusulaan on 686 555 euroa (suhteellinen osuus kohdennustavasta on pyydetty lausuntoa).

Pysyvä leikkaus 75 miljoonaa euroa toteutuu vuonna 2027, jonka vaikutus Tuusulaan on 686 555 euroa.

Valtionvarainministeriön (VM) budjettiesitys vuodelle 2026 sisältää kuntatalouden kannalta valtionosuuteen vaikuttavia ehdotuksia aikaisemmin päätettyjen lisäksi. Valtio on esittänyt, että alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen osalta kuntien vastuu olisi jatkossa 100 %:sti kunnilla. Esityksen vaikutus Tuusulassa on 663 000 euroa. VM budjettiesityksessä on 150 miljoonan euron lisäleikkaus laskennallisiin valtionosuuksiin. Esityksen vaikutus Tuusulan kunnalle on 1,2 miljoonaa euroa. Lisäksi VM esitys sisältää kotoutumiskorvausten poistamisen, jonka vaikutus Tuusulan kunnalle on 160 000 euroa. Maan hallituksen budjettiriihi vuoden 2026 talousarvioesitykseksi ajoittuu 1.-2.9 ajankohtaan. Tällöin saadaan tietoa kuntiin vaikuttavista ratkaisuksista.

Talouden toteutuminen

Tuusulan kuntastrategian painopistealueita ovat kunnan elinvoima, hyvinvointi sekä kestävä kehitys. Alkuvuonna kunnan toiminta kehittyi osin kuntastrategian tavoitteiden mukaisella uralla; väestön määrä kehittyi myönteisesti. Tuusulan väkiluku oli kesäkuussa 42 624 ja se on kasvanut vuoden 2024 lopun 42 225 tilanteesta 399 asukkaalla. Asunto- sekä yritystonttien kauppa ei ole kuitenkaan toteutunut suunnitellulla tasolla. Kunnan palveluverkon uudistuminen jatkui, Rykmentinpuiston koulu ja päiväkotit ovat valmistuneet ja toiminta on käynnistynyt. Yleisenä huomiona kunnan talouden kannalta, työttömyyden kasvu. Kuntien vastuun laajeneminen työttömyysturvasta on tässä suhdannetilanteessa realisoitunut. Tuusula on maksanut työttömyysturvan vastuun laajentumisesta tammi-kesäkuussa 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Kunnallisveron sekä yhteisöveron kehitys on ollut heikkoa koko maassa. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kunnallisveron tuotto kasvoi vain 0,9 % edellisvuoteen verrattuna samalla kun yhteisöveron tuotto heikkeni noin 9,1 %. Loppuvuonna kuntatalouden haasteena on kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutus, kasvava työttömyys sekä huoli kehysriihessä ja sen jälkeen kunnille esitetyistä valtionosuusleikkauksista.

Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistamisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-heinäkuussa 1,4 miljoonaa euroa viime vuotta alempi (kunnallisvero -0,7 miljoonaa euroa, yhteisvero -0,9 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,2 miljoonaa euroa). Elokuun veroennusteen mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Asuin ja työpaikkatonttien kaavoitus on edennyt suunnitellusti tammi-kesäkuussa. Rykmentinportti I ja Sammonmäki IV yritysalueiden asemakaavat saivat lainvoiman. Mattila II ja Peurantie 20 asuinalueiden asemakaavat hyväksyttiin keväällä valtuustossa.

Kunnan elinvoiman näkökulmasta asuin- ja työpaikkatonttien myynti ei ole alkuvuonna toteutunut odotetusti. Tavoite on myydä asuintontteja ja työpaikkatontteja noin 13 M€:n arvosta. Toteutuneita kauppvoja on alkuvuonna kaksi asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi tähän mennessä on kertynyt yhteensä noin 0,3 M€. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen.

Kuntaemo - toimialueet

Kuntaemon, toimialueiden ennusteeseen sisältyvät sisäiset erät. Valtuustoon nähden talousarvion toimialoja sitova taso on toimintakate. Ennusteiden mukaan kuntaemon toimintakate on ylittymässä 4,3 miljoonaa euroa muutetun talousarvion.

Taulukko 1 erillinen liite

Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen ennuste on 0,2 miljoonaa euroa talousarviota parempi ollen 0,7 miljoonaa euroa.

Taulukko 2 erillinen liite

Kunnan tilinpäätösennuste

Kunnan tilinpäätösennuste sisältää kuntaemon (toimialueet) ja vesihuoltoliikelaitoksen. Talousarvio ja tilinpäätösennuste sisältää sisäiset erät.

Taulukko 3 erillinen liite, sisältää sisäiset ja ulkoiset erät

Kunnan tilinpäätöksen toimintakate-ennuste on 4,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Verokehitys on ollut alkuvuonna heikko. Erityisesti yhteisöverojen kertymä on yleisestä taloustilanteesta johtuen miljoona euroa viime vuoden tasoa alempi. Kuntaliiton julkaisema elokuun veroennuste on 108,8 miljoonaa euroa, joka on muutettua talousarviota heikompi. Kuntaliiton ennusteen mukaan verotulot jäisivät -5,0 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Valtionosuudet toteutuvat 0,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Vuosikate on noin 9,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan -7,7 miljoonaa euroa ja alijäämä 7,6 miljoonaa euroa. Kuntaemon osuus alijäämästä on -8,3 miljoonaa euroa ja vesihuoltoliikelaitoksen + 0.7 miljoonaa euroa.

Investointien nettomenojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 2,2 miljoonaa euroa. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi.

Kunnan muutetun talousarvion lainamäärä on 299,6 miljoonaa euroa. Lainamäärän arvioidaan olevan vuoden lopussa 309,0 miljoonaa euroa.

Tuusulan kunnan hallintosäännön 9 luvun 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi.

Valtuusto, 08.09.2025, § 156

Liitteet

1 Kesäkuun puolivuositarkastus 2025, khall 25.8.2025, valt 8.9.2025

2 Liite puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, taulukot, khall 25.8.2025, valt 8.9.2025

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi.

Kunnanhallitus, § 376, 25.08.2025

Valtuusto, § 157, 08.09.2025

§ 157

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025 konserniyhtiöt

TUUDno-2025-1063

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 376

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Liitteet

1 Tytäryhtiöt 2 OVK, khall 25.8.2025

Tuusulan kunnanvaltuuston 25.9.2017 § 14 hyväksymän ja voimassa olevan konserniohjeen mukaan tytäryhteisön tulee antaa seuranta varten kunnalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittämisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

Raportoineet yhtiöt:

Kellokosken jäähalli Oy, Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus, Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema, Kiinteistö Oy Tuusulan vanha kunnantalo, Tuusulan jäähalli Oy, Tuumakodit / Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, Tuusulan Urheilukeskus Oy ja Kiinteistö Oy Koskensillan tien pysäköintilaitos.

Tämän asian liitteessä on tarkemmin yhtiöiden raportoima vuoden 2025 tammi-kesäkuun tilannekuva.

Tuusulan kunnan hallintosäännön 4 luvun 23 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kuntakonsernin talouden ohjauksesta ja seurannasta.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025

Kokouskäsittely

Valtuuston puheenjohtaja Reinikainen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 21.27.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositiedon 1.1. - 30.6.2025
-

Valtuusto, 08.09.2025, § 157

Liitteet

1 Tytäryhtiöt 2 OVK, khall 25.8.2025, valt 8.9.2025

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositiedon 1.1. - 30.6.2025.

Kunnanhallitus, § 424,25.11.2024

Kunnanhallitus, § 441,02.12.2024

Valtuusto, § 135,09.12.2024

Kunnanhallitus, § 277,26.05.2025

Valtuusto, § 119,02.06.2025

Kunnanhallitus, § 374,25.08.2025

Valtuusto, § 158, 08.09.2025

§ 158

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034, arviointi ja tuottavuuden mittaaminen

TUUDno-2024-2166

Kunnanhallitus, 25.11.2024, § 424

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Kasvun ja talouden hallintaohjelma on tulossa käsittelyyn kunnanhallituksen kokoukseen 2.12.2024, mutta asia edellyttää myös valtuuston joulukuun kokouksen päätöksen.

Näin ollen asia valmistellaan siten, että se voidaan käsitellä ja tehdä ehdotus valtuustolle kunnanhallituksen kokouksessa 2.12.2024. Tässä vaiheessa kunnanhallituksen tulisi päättää ottaa asia valtuuston kokouksen 9.12.2024 esityslistalle.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025-2034 valtuuston 9.12.2024 pidettävän kokouksen esityslistalle ja täydentää esityslistaa ja antaa ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 02.12.2024, § 441

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Liitteet

1 Kasvun ja talouden hallintaohjelma, khall 2.12.2024

Perustelut

Taustaa

Tuusulan kunnassa kasvun ja talouden hallintaohjelman rakentamisen lähtökohta ja perusta on konsernijaostossa 26.8.2019 § 50 esitetyissä perusteluissa talouden tilasta pitkän aikavälin näkökulmasta. Konsernijaoston käsittely käynnisti kasvun ja talouden hallintaohjelman laatimisprosessin työsuunnitelmineen. Nämä etenivät sittemmin kunnanhallitukseen ja sieltä valtuustoon.

Konsernijaoston ja kunnashallituksen kokouksissa vuonna 2019 käynnistetyn kasvun ja talouden hallintaohjelman keskeisimmät painopisteet olivat seuraavat:

- Tuusulan talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020 - 2024 lähtökohtana on käyttötalouden tasapaino ja ylijäämäinen tulos sekä velkaantumisen hallittu kasvu.
- Tavoitteena on parantaa kunnan tulonmuodostusta vauhdittamalla uusien yritysalueiden kehittämistä, tonttikauppaa sekä muiden kunnan elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä.
- Investoinneilla tuetaan kunnan strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista sekä modernisoidaan palveluverkkoa.
- Lähtökohtana on, että henkilöstömäärää arvioidaan kriittisesti, ottaen huomioon erityisesti palvelutarpeen ja asiakasmäärien muutokset eri toimialueilla.
- Palvelutarpeiden aiheuttamaan kustannuspaineen kasvuun pyritään edelleen vastaamaan kevyemmällä ja ennaltaehkäisyyn painottuvilla palveluilla.
- Keusoten kanssa tehtävällä edunvalvonnalla, omistajaohjauksella ja tiiviillä yhteistyöllä tähdätään sote-palveluiden menokehityksen tiukkaan hallintaan.

Kunnan talous historian valossa, kasvun ja talouden hallintaohjelman perustelu

Syksyllä 2019 arvioitiin, että kunnan nopeaan velkaantumiseen vaikuttavaa keskeisesti tulorahoituksen riittämättömyys suunnitteilla olevaan investointitasoon nähden. Kunnan toiminnan ja investointien rahoitusvajetta keskeisesti kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta oli ollut vuodesta 2012 lähtien selkeästi negatiivinen. Taloussuunnitelman 2020 - 2024 mukaan investointien rahoitusvajeen arvioitiin nousevan tarkastelukaudella yhteensä noin 130 miljoonaan euroon.

Syksyllä 2019 arvioitiin kunnan Tuusulan kunnan tuloslaskelmat ovat olleet keskimäärin lähellä nollatasoa viime vuosina. Kiihtyvän investointitason ja kasvavan poisto- ja korkorasitteen myötä ylijäämäisen tuloksen tekeminen vaikeutuu entisestään. Pidemmällä tähtäimellä riskinä on korkoympäristön muutos; matalien korkojen aikana tapahtuva voimakas velkaantuminen voi korkojen nousun realisoituessa aiheuttaa merkittäviä sopeutustarpeita kunnan toimintaan.

Kunnan kestävän kasvun turvaamiseksi on tärkeää saattaa kunnan käyttötalouden ja investointien mitoitus vastaamaan kunnan tulorahoitus pohjan kantokykyä. Käytännössä kunnan tulojen tulee pitkällä aikavälillä riittää kokonaiskustannusten kattamiseen, joita aiheutuu palvelutuotannosta, investoinneista ja rahoituskuluista. Myös tulevat lainalyhennykset tulee ottaa huomioon.

Kunnan taloutta on tarkasteltu kunnan talousarviovalmistelun yhteydessä tavanomaisesti neljän vuoden aikajänteellä. Nykytilanteessa talous- ja rahoitussuunnittelua on tarpeen arvioida pidemmällä aikajänteellä, jotta tulevien vuosien käyttötalous, tulorahoitus ja investoinnit saadaan kestäväälle uralle. Lähtökohtana on samalla priorisoida käyttötalousmenoja ja investointeja siten, että ne tukisivat paremmin kunnan strategian toteuttamista, toimintojen tuottavuuden parantamista sekä tulorahoitus pohjan vahvistamista.

Kunnassa työstettiin alkusyksyn 2019 aikana toimenpiteitä ja laskelmia, jotka tähtäsivät tulorahoituksen vahvistamiseen ja velkaantumisen hidastamiseen sekä myöhemmässä vaiheessa myös lainakannan vähentämiseen. Työskentelyn tuotoksena muodostui Kasvun ja talouden hallintaohjelma kunnan toiminnan ja talouden ohjauksen tueksi sekä talouden tasapainottamiseksi. Keskeiset tarkasteltavat muuttujat oli esitetty seuraavasti:

Tuloslaskelma tuotto ja kuluerät

1. Myyntivoitot ja sopimuskorvaukset
2. Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen myyntivoitot
3. Palveluverkon kehittäminen/uudistettu palveluverkko, säästöt
4. Väistötilojen kustannukset
5. Henkilöstökulut
6. Keusoten maksuosuudet, Erikoissairaanhoidon erikseen
7. Prosessien virtaviivaistaminen, säästöt

Rahoituslaskelma tarkasteltavat rahavirrat

1. Käyttöomaisuuden myyntitulot ja sopimuskorvaukset
2. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen myyntitulot
3. Käyttöomaisuusinvestoinnit

Edellä esitetty ovat muodostaneet fokuksen valmistelussa, kun talouden skenaarioita on laadittu vuosille 2020-2029. Toteumatarkastelu oli taustalla tehty vuodesta 2015 lähtien.

Kasvun ja talouden hallintaohjelma vuosille 2020-2029 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa ensimmäisen kerran 9.12.2019 § 166. Kasvun ja talouden keskeiset kulmakivet tunnistettiin seuraaviksi:

Kasvun ja talouden hallintaohjelman 2020- 2029 linjaukset ja toteutumisen arviointi

Kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutumisen arviointi on tarkoituksenmukaista tehdä nyt viisi vuotta ohjelman käynnistämisen jälkeen ennen tulevien vuosien ennakkointia. Vuonna 2019 hyväksytyn kasvun ja talouden hallintaohjelmassa ei ole juurikaan tarkasteltu muita potentiaalisia toimintaympäristömuutoksia kuin kunnan omista päätöksistä johtuvia seikkoja, kuten . Jälkikäteen tarkasteltuna toimintaympäristöön liittyvistä riskeistä on nostettu esille kunnan investointien määrä, velkaantuminen ja korkomarkkinat, mutta ei juuri muita tekijöitä.

Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjausesitykset

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2020-2029 on listattu seuraavaksi esitettyyn kahdeksan osa-alueen muodostamaan kokonaisuuteen ja sitä koskeviin linjaesityksiin.

Yritysalueet: Linjaus/tavoite: yritystonttien myyntitulot 2020-2029, yhteensä 75,2 M€

Asuinalueet: Linjaus/tavoite: asuintonttien myyntitulot 2020-2029 yhteensä 85,8 M€

Palveluverkon kehittäminen: Linjaus/tavoite: Etelä-Tuusulan uuden varhaiskasvatus- ja kouluverkon (Martta Wendelinin päiväkodin sekä Kirkonkylän, Riihikallion, Rykmentinpuiston ja Lahelan koulut) käytön, ylläpidon ja väistötilojen säästöt nousevat vaiheittain vuoden 2023 1 milj. eurosta 5 milj. euroon vuodesta 2026 alkaen.

Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen ja myynti: Linjaus/tavoite; tonttien ja rakennusten myynnit yhteensä min 10 M€ 2020- 2026

Keusoten talouden ja maksuosuuden kehitys: Linjaus/tavoite; Keusoten maksuosuuden kasvu enintään 1,5 % / vuosi

Palveluprosessien kehittäminen: Linjaus; kehitettävistä palveluprosesseista saatava tuottavuushyöty vähintään 0,25 M€/vuosi 2021 alkaen

Henkilöstö: Linjaus: Kunta reagoi kysynnän muutoksiin ja sopeuttaa henkilöstön määrää ja rakennetta tarpeen mukaan. Suunnittelun lähtökohtana henkilöstömenojen 1 % kasvu / vuosi 2021 alkaen.

Talouden linjaukset: Kunnan lainakannan tavoitetaso 2020 – 2029 enintään 320 M€ ja 2029 alle 200 M€. Kunnan vuosikatteen tavoitetaso 2022 alkaen vähintään 25 M€ ja 2026 alkaen yli 35 M€

Kasvun ja talouden hallintaohjelman arviointi

Kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutumisen arvioinnin perustuu vuosille 2020-2029 laadittuun ohjelmaan. Arviointi on tehty vuosien 2020-2023 hyväksyttyjen tilinpäätösten tietoja hyödyntäen.

Lisäksi vuoden 2024 osalta on arvioitu viimeisimmän talouden toteumaennusteen mukaisia tietoja. Henkilöstötietoja on arvioitu henkilöstökertomuksista saatavien tietojen perusteella vastaavista vuosien 2020-2023 ajankohdista.

Arviointi ja tilannekuvan tarkastelu on tehty tilinpäätöstietojen perusteella, koska ne on tilintarkastettu sekä hyväksytty kunnan valtuustossa. Lisäksi henkilöstökertomukset on vastaavalla tavalla hyväksytty kunnan valtuustossa.

Arvioinnin tulokset

Arvioinnissa on tarkasteltu osa-alueiden linjauksia ja kasvun ja talouden hallintaohjelman toteumia vuoden 2023 päätyttyä.

Yritysalueet: Linjaus/tavoite: yritystonttien myyntitulot 2020-2029, yhteensä 75,2 M€

Asuinalueet: Linjaus/tavoite: asuintonttien myyntitulot 2020-2029 yhteensä 85,8 M€

Edellä mainittujen yritys ja -asuinaluetonttien myyntitulojen arviointi on ollut tilinpäätöstietojen valossa haastavaa. Tämän vuoksi on arvioinniksi otettu maa ja vesialueiden myyntivoitot, jotka on saatu tilinpäätösten liitetiedoista. Niiden kumulatiivinen euromäärä on vuosina 2020-2023 36,4 miljoonaa euroa, joka on 22,6 % kokonaistavoitteesta 161,0 miljoonaa euroa. Alkuperäinen tavoite oli asetettu erikseen sekä yritys- että asuintonteille vuosille 2020-2029

Palveluverkon kehittäminen: Tavoitteen arviointiin ylläpidon ja väistötilojen säästöjen vaiheittaisesta nousemisesta vuoden 2023 1 milj. eurosta 5 milj. euroon vuodesta 2026 alkaen, ei ole kyetty tekemään. Tämän arviointi jatkossa vaatii huomion kiinnittämistä kirjanpidon kirjaamiseen. Toisaalta on tärkeää, että palveluverkkoa pystytään jatkossa tiivistämään ja luopumaan kiinteistöistä, jotta ylläpitoon meneviä kustannuksia saadaan vähennettyä.

Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen ja myynti: Vajaakäyttöisten tonttien ja rakennusten myyntitavoitetta yhteensä minimissään 10 miljoonaa euroa vuosina 2020- 2026, on esitelty viimeksi marraskuussa 2024 teknisessä lautakunnassa.

Keusoten talouden ja maksuosuuden kehitys: Keusoten maksuosuuden kasvu enintään 1,5 % / vuosi. Arviointi ei ole enää validi, koska sote-ratkaisun myötä hyvinvointialueen toiminta käynnistyi 1.1.2023.

Palveluprosessien kehittäminen: Linjaus; kehitettävistä palveluprosesseista saatava

tuottavuushyöty vähintään 0,25 miljoonaa euroa vuodessa, vuodesta 2021 alkaen.

Henkilöstö: Kunta on reagoinut kysynnän muutoksiin, erityisesti sivistyksen toimialueella lasten määrä on kasvanut merkittävästi. Tämä on tarkoittanut konkreettisesti henkilöstömäärän kasvua. Tässä tarkastelussa ei nyt yksilöidä yksittäisten palvelujen muutosta. Suunnittelun lähtökohtana on ollut se, että henkilöstömenojen kasvu vuosittain on 1 % vuodessa. Tähän on päästy vain vuonna 2021.

Talouden linjaukset: Tämän tavoitteen osalta hyvinvointialueen käynnistymisen myötä alkuperäinen laina-arviointi ei ole enää tarkoituksenmukainen. Se on kuitenkin tavoiteasetannaltaan ollut oikeaan suuntaan ohjaava.

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034

Hyväksyttäessä uutta kasvun ja talouden hallintaohjelmaa on tiedostettava meneillään olevia toimintaympäristömuutoksia, joilla voi olla heijastevaikutuksia kunnan talouteen pitkällä aika välillä. Muutokset voivat olla sellaisia, joihin kunnalla itsellään ei ole vaikutusmahdollisuuksia. Tunnistettuja muutoksia ovat valtio-kunta välillä tapahtuvat muutokset TE-palvelujen siirtyminen kuntiin, Kotouttamislain muutokset sekä valtionosuusuudistustyö. Tämän lisäksi on otettava huomioon talouteen vaikuttavat toimintaympäristön muutokset, kuten suhdannevaihtelut, inflaatiokehitys, korkomuutokset sekä mahdolliset geopoliittisista riskeistä aiheutuvat heijastumat.

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025-2034

Kasvun ja talouden hallintaohjelmaan vuosille 2025-2034 ehdotetaan linjattavaksi, huomioitavaksi ja toimenpiteitä varten seuraavia:

Talouden perustan vahvistaminen

- kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen
- asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen
- väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan

Palveluverkon tiivistäminen

- kiinteistöistä luopumisen vahdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111)
- käyttötaloushyötyjen realisointi

Toiminnan tuottavuus

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi
- prosessien tehostaminen / automaatio
- toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi

Investointiohjelma

- investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta)
- kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

- toimintamenojen kriittinen läpikäynti

Tuottavuuden mittaaminen

Tuottavuuden mittaamiseen liittyvä linjaus on uusi. Aikaisemmissa kasvun ja talouden hallintaohjelmissa on monia tuottavuuden kehittämiseen liittyviä tavoitteita, mutta niissä ei ole esitetty kunnan tuottavuuden laskemisen tai mittaamisen tapaa.

Tuottavuuden parantaminen on myös osa talouden hallintaa ja tasapainotusta.

Yleisenä tavoitteena voidaan pitää sitä, että tuottavuustoimenpiteillä tavoitellaan yleistä kustannustasoa hitaampaa nettomenojen kasvua, mutta myös toiminnan tuottavuutta parantavia toimia, kuten tuottamisen tapojen arviointi.

Tuusulan kunnassa tuottavuuden mittaamisen tavasta tulisi sopia. Tuottavuuden mittaaminen esitetään toteutettavaksi vuonna 2025 tilinpäätöstilanteessa siten, että käytetään mittareita, joista on saatavissa kaupunkitasoiset tiedot luotettavasti.

Tuottavuuden mittaamisen tapa ja mittarit valmistellaan kunnanhallitukseen viimeistään vuoden 2025 maaliskuun loppuun mennessä kasvun ja talouden hallintaohjelmaa täydentäväksi asiakirjaksi.

Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seuranta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksineen vuosille 2025 - 2034.

Lisäksi kunnanhallitus päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana valmistelija lisäsi asiaselosteen tekstiin kohtaan investointiohjelma kohdan:

- investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä *niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta*)

Valmistelija teki teknisiä korjauksia liitteseen. Muutokset huomioitu pöytäkirjassa ja pöytäkirjan liitteessä.

Käsittelyn aikana valmistelija muutti pohjaehdotusta siten, että pohjaehdotukseen lisättiin kohta:

- että kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutumista tarkastellaan neljännesvuosittain osana talouden seurantaa

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun pohjaehdotuksen yksimielisesti.

Jäsen Lilli Salmi poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 19.10.
Valtuuston puheenjohtaja Jari Immonen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20.00.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksineen vuosille 2025 - 2034.
- että kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutumista tarkastellaan neljännesvuosittain osana talouden seurantaa

Lisäksi kunnanhallitus päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto, 09.12.2024, § 135

Liitteet

1 Kasvun ja talouden hallintaohjelma, valt 9.12.2024

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksineen vuosille 2025 - 2034.
- että kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutumista tarkastellaan neljännesvuosittain osana talouden seurantaa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 26.05.2025, § 277

Kunnanhallitus on käsitellyt kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2025-2034 kokouksissaan 25.11.2024 § 424 ja 2.12.2024 § 441. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 9.12.2025 § 135 kasvun ja talouden hallintaohjelman vuosien 2025-2034 linjaukset:

Talouden perustan vahvistaminen

- kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen

- asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen
- väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan

Palveluverkon tiivistäminen

- kiinteistöistä luopumisen vahdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111)
- käyttötaloushyötyjen realisointi

Toiminnan tuottavuus

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi
- prosessien tehostaminen / automaatio
- toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi

Investointiohjelma

- investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta)
- kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

- toimintamenojen kriittinen läpikäynti

Lisäksi valtuusto edellytti, että kasvun ja talouden hallintaohjelman seuranta toteutetaan neljännesvuosittain.

Tuottavuuden mittaaminen

Lisäksi valtuusto päätti tuottavuuden mittaamisesta seuraavasti:

Tuottavuuden mittaaminen esitetään toteutettavaksi vuonna 2025 tilinpäätöstilanteessa siten, että käytetään mittareita, joista on saatavissa kaupunkitasoiset tiedot luotettavasti. Tuottavuuden mittaamisen tapa ja mittarit valmistellaan kunnanhallitukseen viimeistään vuoden 2025 maaliskuun loppuun mennessä kasvun ja talouden hallintaohjelmaa täydentäväksi asiakirjaksi.

Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seuranta.

Tilannekuva

Asiavastuullisen viranhaltijan muista tehtävistä johtuen sekä mittaritietojen luotettavuuden varmistamiseksi tuottavuuden mittaamisen tapaa ja mittareita ei ole ennätetty valmistelevaan valtuuston päätöksen mukaisessa suunnitellussa aikataulussa maaliskuun loppuun mennessä 2025. Asia vaatii merkittävää

ennakkovalmistelua sen laajuudesta johtuen. Tästä syystä esitetään, että tuottavuuden mittaamisen ja mittareiden valmisteluun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025-2024 neljännesvuosiraportointiin saadaan lisääikää elokuulle 2025. Ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 annettaisiin siten ajanjaksolta 1,1,-30.6.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tilannekuvan tiedoksi
- ottaa asian valtuuston 2.6.2025 pidettävän kokouksen esityslistalle
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisääjän elokuulle 2025.

Kokouskäsittely

Talousjohtaja Kari Ora selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 119

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisääjän elokuulle 2025.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisääjän elokuulle 2025.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 374

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Kunnanhallitus on käsitellyt kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2025-2034 kokouksissaan 25.11.2024 § 424 ja 2.12.2024 § 441. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan

9.12.2025 § 135 kasvun ja talouden hallintaohjelman vuosien 2025-2034 linjaukset. Linjaukset olivat talouden perustan vahvistaminen, palveluverkon tiivistäminen, toiminnan tuottavuus sekä investointiohjelma. Keskeisenä linjauksena myös toimintamenojen kasvun hillintä ja sen myötä yleistä kustannuskehitystä matalampi taso.

Tuottavuuden mittaaminen toteutetaan tilinpäätöstilanteessa 2025 mittareilla, joista on saatavissa kuntatasoiset tiedot luotettavasti. Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seurantaa on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seurantaa.

Kunnanhallitus päätti 26.5. § 277, että tuottavuuden mittaamisen ja mittareiden valmisteluun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025-2024 neljännesvuosiraportointiin saadaan lisäaikaa elokuulle 2025. Ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 annetaan siten ajanjaksolta 1,1,-30.6.2025.

Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2025 kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034

Talouden perustan näkökulmasta kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen, asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen sekä väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan eivät ole kaikilta osin toteutuneet.

Talouden perustan vahvistaminen

kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen

- Kunnan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna 75.2 ja kunta on sillä 10 parhaimman kunnan joukossa
- Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistamisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-kesäkuussa 1,4 miljoonaa euroa viime vuotta alempi (kunnallisvero -0,7 miljoonaa euroa, yhteisövero -0,9 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,2 miljoonaa euroa). Elokuun veroennusteen mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.
- Asuin ja työpaikkatonttien kaavoitus on edennyt suunnitellusti tammi-kesäkuussa. Rykmentinportti I ja Sammonmäki IV yritysalueiden asemakaavat saivat lainvoiman. Mattila II ja Peurantie 20 asuinalueiden asemakaavat hyväksyttiin keväällä valtuustossa.
- Kunnan elinvoiman näkökulmasta asuin- ja työpaikkatonttien myynti ei ole alkuvuonna toteutunut odotetusti. Tavoite on myydä asuintontteja ja työpaikkatontteja noin 13 M€:n arvosta. Toteutuneita kauppia on alkuvuonna kaksi asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi tähän mennessä on kertynyt yhteensä noin 0,3 M€. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen.

väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan

- väestökehitys on ollut alkuvuonna positiivinen, tammi-kesäkuussa asukkaita oli 399 enemmän kuin vuoden 2024 lopussa, asukasmäärä oli 42 655

- Tuusulan yrityskanta Q2 2024 oli 3573 yritystä, Q2 2025 tietoa ei ole käytettävissä

Palveluverkon tiivistäminen

kiinteistöistä luopumisen vauhdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111), nyt asia on omana päätöasianaan kh 25.8 kokouksessa

- Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Kiinteistöjä on alkujaan ollut myyntilistalla 25 kpl. Kiinteistöistä 5 kpl on luovutettu ja 5 kohdetta on siirtynyt tontinluovutukseen (rakennukset purettu) ja kolme kiinteistöä on tulossa myyntiin tämän syksyn aikana. Kunnanhallituksessa 25.8.2025 on käsitellyssä neljän kohteen lisääminen realisoitavaksi. Tarkoituksena on tuoda päätettäväksi vuosittain uusia kiinteistöjä realisointilistaan. Listalle lisättävät kiinteistöt ovat Tilapalvelujen katsomia kiinteistöjä, joille kunnalla ei ole käyttöä. Ennen kuin säästöt realisoituvat, rakennettujen kiinteistöjen osalta tulee tehdä erinäisiä toimenpiteitä kuten luvitus, kaavoitus, lohkominen ja tekniset toimenpiteet.

käyttötaloushyötyjen realisointi

- Puretuilla ja luovutetuilla rakennuksilla on vähennetty vuosien 2023-2025 välillä kiinteistöjen ylläpitokuluja noin 403 000 euroa

Toiminnan tuottavuus

henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi vaativat huomiota talousarviota 2026 valmistelussa
- henkilöstökustannusten muutos on +2,0 miljoonaa euroa, joka on +4,2 % tammi-kesäkuu 2025 vs. 2024
- tammi-kesäkuu 2025 teoreettinen htv oli 921,7 ja hinta 54 144 euroa, toteutunut htv oli 848,6 ja hinta 58 806 euroa
- tammi-kesäkuu 2024 teoreettinen htv oli 921,6 ja hinta 51 945 euroa, toteutunut htv oli 857,2 ja hinta 55 844 euroa;

prosessien tehostaminen ja automaatio

- pilottikokeilussa merkittävä on ostolaskujen käsittely, jota ei ole vielä arvioitu
- on tehty tekoälykokeiluja, joista käyttäjät ovat kokeneet kyselyn perusteella työn tehostumista

toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi

- kunnassa on tehty tuotantotapojen arviointia palvelukatalogityötä, mutta asia ei ole edennyt tavoitteen mukaisiksi, edunvalvontapalvelut on siirretty valtion vastuulle

Investointiohjelma

investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta) kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

toimintamenojen kriittinen läpikäynti

- Valtiovaranministeriö (VM) on arvioinut vuoden 2025 kuntatalousohjelmassa, että kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi vuonna 2025 on 3,4 prosenttia.
- peruskunnan ulkoiset toimintamenot ovat kasvaneet tammi-kesäkuussa 1,9 miljoonaa euroa vuoden 2024 vastaavan ajankohdan tasosta, muutos on 2,4 %
- kunnan ulkoiset toimintamenot yhteensä (peruskunta + VHL) ovat kasvaneet kumulatiivisesti tammi-kesäkuussa 1,8 miljoonaa euroa edellisvuodesta, muutos on 2,2 %
- toimintamenojen kriittinen läpikäynti on meneillään osana TA 2026 valmistelua

Tuottavuuden mittaaminen

Tuottavuus määritellään perinteisesti tuotoksen ja panoksen suhteena. Määritelmä on soveltuva ja toimiva myös nykyisessä tieto- ja palveluvaltaisessa ympäristössä. Tuottavuus kuvaa jonkin tuotantoyksikön kykyä muuttaa panoksia tuotoksiksi. Käytännössä tuottavuuden mittaaminen edellyttää sen tarkastelua, mitä yksikön tuotokset ja panokset ovat ja miten niitä mitataan. Kun tuotannossa käytetään useita panoksia ja/tai valmistetaan useita tuotoksia, ne pitää laskea yhteen tuottavuusluvun saamiseksi. Mittaamista voidaan tehdä organisaation eri tasoilla. Kunta on varsin kompleksinen organisaatio ja tuottavuuden mittaaminen eri tasoilla vaatii mittareiden määrittelyä sekä laskentamallin rakentamista. Tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta tulee pitkällä aikavälillä kehittää osana kaupungin talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Tuottavuuden mittaamista on kehitetty aktiivisesti 2010-luvulla erityisesti 20 suurimmassa kaupungissa. Kehittämistyössä on nostettu esille vaikuttavuus ja asiakasnäkökulmat.

Tuottavuuden parantaminen on osa talouden tasapainotusta. Tuottavuustoimenpiteillä tavoitellaan yleistä kustannustasoa hitaampaa nettomenojen kasvua. Tuusulan tuottavuuden mittaaminen on tarkoitus käynnistää alkuvaiheessa kuntatasoisilla mittareilla. Mittaaminen tehdään kunnan tilinpäätöstiedoilla sekä neljännesvuosittain valtionhallintoon toimitetuilla taloustiedoilla sekä relevanteilla mittaritiedoilla.

Kuntatason mittareiksi esitetään alkuvaiheessa seuraavia:

- Käyttökustannukset, euroa/asukas
- Työvoimakustannukset, euroa/asukas
- Palveluhankinnat, euroa/asukas
- Nettomenot, euroa/asukas
- Tilatehokkuus, htm2/asukas
- Sairauspoissaolot, %

Perustelut

Käyttökustannukset (toimintamenot ja suunnitelman mukaiset poistot) kertovat kunnan tai muun laskentakohteen toimintaansa tarvitsemien tuotantontekijöiden kokonaiskustannukset. Käyttökustannukset kuvaavat kuntatason tuottavuuden analysoinnissa panosten kokonaismäärää, joka suhteutetaan kunnan asukasmäärään. Asukasmäärä kuvaa kuntatason tuottavuuslaskennassa tuotosta ja sen muutos kertoo palvelujen kysynnän volyymin muutoksesta.

Työvoimakustannukset-mittari kuvaa kunnan henkilöstöpanostuksen määrää asukasta kohden. Mittari suhteuttaa henkilöstö- ja työvoimavuokrauksen kustannukset asukasmäärään. Työvoimakustannukset edustavat suurinta resurssipanosta tuottavuuden näkökulmasta.

Palveluhankinnat-mittariin lasketaan ulkoiset palvelujen hankinnat, josta työvoiman vuokrauskustannukset on poistettu. Mittari suhteuttaa palveluhankintojen kustannukset asukasmäärään, mikä kuvaa ulkoa hankittavien panostusten määrää asukasta kohden.

Nettomenot eli toimintakate kertoo toimintatulojen ja -menojen erotuksena siitä, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Mittari suhteuttaa nettomenot asukasmäärään.

Tilatehokkuus-mittarissa kunnan palvelutoiminnassa olevien toimitilojen huoneistoneliöt suhteutetaan asukasmäärään. Toimitiloihin lasketaan kunnan omistamat ja vuokraamat tilat pois lukien liikelaitosten tilat. Mittarin kuvaaman suhdeluvun avulla on mahdollista vertailla kuntien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilojen määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Työvoimakustannuksiin / henkilöresursseihin liittyen voisi tietenkin mitata myös sairaspoissaoloja.

Sairauspoissaolot-mittari kuvaa sairauspoissaolojen osuutta työajasta. Työaikatiedon ja poissaolojen osuuden seuranta tukee henkilöstöresurssien oikeaa mitoittamista ja kohdentamista. Mittari lasketaan sairauspoissaolojen prosenttiosuutena säännöllisestä teoreettisesta työajasta

Tuottavuuden mittaamisen käynnistämiseksi esitetään edellä mainittuja mittareita. Ensimmäinen mittaaminen suoritetaan 2025 tilinpäätöstiedoin, jota verrataan vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin. Kunnan tiedolla johtamisen alustan kehittämisen edetessä vuoden 2026 alusta lähtien mittaaminen toteutetaan neljännesvuosittain. Mittaamiseen käytetään kunnan valtionkonttoriin toimittamia taloustietoja. Kunnilla ja kuntayhtymillä sekä hyvinvointialueilla ja hyvinvointialueyhtymillä on lakisääteinen velvollisuus raportoida taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalveluun.

Hallintosäännön 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;

- hyväksyä pykälän selostusosan mukaisen ehdotuksen tuottavuuden mittamiseksi.

Kokouskäsittely

Asian käsittelyn aikana esittelijä esitti perusteluosaan lisättäväksi mittaristot ja niiden perustelut:

"Tilatehokkuus, htm2/asukas

perustelu: Tilatehokkuus-mittarissa kunnan palvelutoiminnassa olevien toimitilojen huoneistoneliöt suhteutetaan asukasmäärään. Toimitiloihin lasketaan kunnan omistamat ja vuokraamat tilat pois lukien liikelaitosten tilat. Mittarin kuvaaman suhdeluvun avulla on mahdollista vertailla kuntien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilojen määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Työvoimakustannuksiin / henkilöresursseihin liittyen voisi tietenkin mitata myös sairaspoissaoloja

Sairauspoissaolot, %

perustelu: Sairauspoissaolot-mittari kuvaa sairauspoissaolojen osuutta työajasta. Työaikatiedon ja poissaolojen osuuden seuranta tukee henkilöstöresurssien oikeaa mitoitusta ja kohdentamista. Mittari lasketaan sairauspoissaolojen prosenttiosuutena säännöllisestä teoreettisesta työajasta"

Lisäykset huomioitu pöytäkirjan perusteluosassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;
- hyväksyä pykälän selostusosan mukaisen ehdotuksen tuottavuuden mittamiseksi.

Valtuusto, 08.09.2025, § 158

Kunnanhallitus on käsitellyt kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2025-2034 kokouksissaan 25.11.2024 § 424 ja 2.12.2024 § 441. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 9.12.2025 § 135 kasvun ja talouden hallintaohjelman vuosien 2025-2034 linjaukset. Linjaukset olivat talouden perustan vahvistaminen, palveluverkon tiivistäminen, toiminnan tuottavuus sekä investointiohjelma. Keskeisenä linjauksena myös toimintamenojen kasvun hillintä ja sen myötä yleistä kustannuskehitystä matalampi taso.

Tuottavuuden mittaaminen toteutetaan tilinpäätöstilanteessa 2025 mittareilla, joista on saatavissa kuntatasoiset tiedot luotettavasti. Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seurantaa on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen

yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seurantaa.

Kunnanhallitus päätti 26.5. § 277, että tuotavuuden mittaamisen ja mittareiden valmisteluun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025-2024 neljännesvuosiraportointiin saadaan lisäaikaa elokuulle 2025. Ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 annetaan siten ajanjaksolta 1,1.-30.6.2025.

Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2025 kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034

Talouden perustan näkökulmasta kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen, asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen sekä väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan eivät ole kaikilta osin toteutuneet.

Talouden perustan vahvistaminen

kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen

- Kunnan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna 75.2 ja kunta on sillä 10 parhaimman kunnan joukossa
- Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistamisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-kesäkuussa 1,4 miljoonaa euroa viime vuotta alempi (kunnallisvero -0,7 miljoonaa euroa, yhteisövero -0,9 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,2 miljoonaa euroa). Elokuun veroennusteen mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.
- Asuin ja työpaikkatonttien kaavoitus on edennyt suunnitellusti tammi-kesäkuussa. Rykmentinportti I ja Sammonmäki IV yritysalueiden asemakaavat saivat lainvoiman. Mattila II ja Peurantie 20 asuinalueiden asemakaavat hyväksyttiin keväällä valtuustossa.
- Kunnan elinvoiman näkökulmasta asuin- ja työpaikkatonttien myynti ei ole alkuvuonna toteutunut odotetusti. Tavoite on myydä asuintontteja ja työpaikkatontteja noin 13 M€:n arvosta. Toteutuneita kauppoja on alkuvuonna kaksi asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi tähän mennessä on kertynyt yhteensä noin 0,3 M€. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen.

väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan

- väestökehitys on ollut alkuvuonna positiivinen, tammi-kesäkuussa asukkaita oli 399 enemmän kuin vuoden 2024 lopussa, asukasmäärä oli 42 655
- Tuusulan yrityskanta Q2 2024 oli 3573 yritystä, Q2 2025 tietoa ei ole käytettävissä

Palveluverkon tiivistäminen

kiinteistöistä luopumisen vauhdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111), nyt asia on omana päätöasianaan kh 25.8 kokouksessa

- Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Kiinteistöjä on alkujaan ollut myyntilistalla 25 kpl. Kiinteistöistä 5 kpl on luovutettu ja 5 kohdetta on siirtynyt tontinluovutukseen (rakennukset purettu) ja kolme

kiinteistöä on tulossa myyntiin tämän syksyn aikana.

Kunnanhallituksessa 25.8.2025 on käsittelyssä neljän kohteen lisääminen realisoitavaksi. Tarkoituksena on tuoda päätettäväksi vuosittain uusia kiinteistöjä realisointilistaan. Listalle lisättävät kiinteistöt ovat Tilapalvelujen katsomia kiinteistöjä, joille kunnalla ei ole käyttöä. Ennen kuin säästöt realisoituvat, rakennettujen kiinteistöjen osalta tulee tehdä erinäisiä toimenpiteitä kuten luvitus, kaavoitus, lohkominen ja tekniset toimenpiteet.

käyttötaloushyötyjen realisointi

- Puretuilla ja luovutetuilla rakennuksilla on vähennetty vuosien 2023-2025 välillä kiinteistöjen ylläpitokuluja noin 403 000 euroa

Toiminnan tuottavuus

henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi vaativat huomiota talousarviota 2026 valmistelussa
- henkilöstökustannusten muutos on +2,0 miljoonaa euroa, joka on +4,2 % tammi-kesäkuu 2025 vs. 2024
- tammi-kesäkuu 2025 teoreettinen htv oli 921,7 ja hinta 54 144 euroa, toteutunut htv oli 848,6 ja hinta 58 806 euroa
- tammi-kesäkuu 2024 teoreettinen htv oli 921,6 ja hinta 51 945 euroa, toteutunut htv oli 857,2 ja hinta 55 844 euroa;

prosessien tehostaminen ja automaatio

- pilottikokeilussa merkittävä on ostolaskujen käsittely, jota ei ole vielä arvioitu
- on tehty tekoälykokeiluja, joista käyttäjät ovat kokeneet kyselyn perusteella työn tehostumista

toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi

- kunnassa on tehty tuotantotapojen arviointia palvelukatalogityötä, mutta asia ei ole edennyt tavoitteen mukaisesfi, edunvalvontapalvelut on siirretty valtion vastuulle

Investointiohjelma

investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta) kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

toimintamenojen kriittinen läpikäynti

- Valtiovaranministeriö (VM) on arvioinut vuoden 2025 kuntatalousohjelmassa, että kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi vuonna 2025 on 3,4 prosenttia.
- peruskunnan ulkoiset toimintamenot ovat kasvaneet tammi-kesäkuussa 1,9 miljoonaa euroa vuoden 2024 vastaavan ajankohdan tasosta, muutos on 2,4 %
- kunnan ulkoiset toimintamenot yhteensä (peruskunta + VHL) ovat kasvaneet kumulatiivisesti tammi-kesäkuussa 1,8 miljoonaa euroa edellisvuodesta, muutos on 2,2 %

- toimintamenojen kriittinen läpikäynti on meneillään osana TA 2026 valmistelua

Tuottavuuden mittaaminen

Tuottavuus määritellään perinteisesti tuotoksen ja panoksen suhteena. Määritelmä on soveltuva ja toimiva myös nykyisessä tieto- ja palveluvaltaisessa ympäristössä. Tuottavuus kuvaa jonkin tuotantoyksikön kykyä muuttaa panoksia tuotoksiksi. Käytännössä tuottavuuden mittaaminen edellyttää sen tarkastelua, mitä yksikön tuotokset ja panokset ovat ja miten niitä mitataan. Kun tuotannossa käytetään useita panoksia ja/tai valmistetaan useita tuotoksia, ne pitää laskea yhteen tuottavuusluvun saamiseksi. Mittaamista voidaan tehdä organisaation eri tasoilla. Kunta on varsin kompleksinen organisaatio ja tuottavuuden mittaaminen eri tasoilla vaatii mittareiden määrittelyä sekä laskentamallin rakentamista. Tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta tulee pitkällä aikavälillä kehittää osana kaupungin talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Tuottavuuden mittaamista on kehitetty aktiivisesti 2010-luvulla erityisesti 20 suurimmassa kaupungissa. Kehittämistyössä on nostettu esille vaikuttavuus ja asiakasnäkökulmat.

Tuottavuuden parantaminen on osa talouden tasapainotusta. Tuottavuustoimenpiteillä tavoitellaan yleistä kustannustasoa hitaampaa nettomenojen kasvua. Tuusulan tuottavuuden mittaaminen on tarkoitus käynnistää alkuvaiheessa kuntatasoisilla mittareilla. Mittaaminen tehdään kunnan tilinpäätöstiedoilla sekä neljännesvuosittain valtionhallintoon toimitetuilla taloustiedoilla sekä relevanteilla mittaritiedoilla.

Kuntatason mittareiksi esitetään alkuvaiheessa seuraavia:

- Käyttökustannukset, euroa/asukas
- Työvoimakustannukset, euroa/asukas
- Palveluhankinnat, euroa/asukas
- Nettomenot, euroa/asukas
- Tilatehokkuus, htm2/asukas
- Sairauspoissaolot, %

Perustelut

Käyttökustannukset (toimintamenot ja suunnitelman mukaiset poistot) kertovat kunnan tai muun laskentakohteen toimintaansa tarvitsemien tuotantontekijöiden kokonaiskustannukset. Käyttökustannukset kuvaavat kuntatason tuottavuuden analysoinnissa panosten kokonaismäärää, joka suhteutetaan kunnan asukasmäärään. Asukasmäärä kuvaa kuntatason tuottavuuslaskennassa tuotosta ja sen muutos kertoo palvelujen kysynnän volyymin muutoksesta.

Työvoimakustannukset-mittari kuvaa kunnan henkilöstöpanostuksen määrää asukasta kohden. Mittari suhteuttaa henkilöstö- ja työvoimavuokrauksen kustannukset asukasmäärään. Työvoimakustannukset edustavat suurinta resurssipanosta tuottavuuden näkökulmasta.

Palveluhankinnat-mittariin lasketaan ulkoiset palvelujen hankinnat, josta työvoiman vuokrauskustannukset on poistettu. Mittari suhteuttaa palveluhankintojen kustannukset asukasmäärään, mikä kuvaa ulkoa hankittavien panostusten määrää asukasta kohden.

Nettomenot eli toimintakate kertoo toimintatulojen ja -menojen erotuksena siitä, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Mittari suhteuttaa nettomenot asukasmäärään.

Tilatehokkuus-mittarissa kunnan palvelutoiminnassa olevien toimitilojen huoneistoneliöt suhteutetaan asukasmäärään. Toimitiloihin lasketaan kunnan omistamat ja vuokraamat tilat pois lukien liikelaitosten tilat. Mittarin kuvaaman suhdeluvun avulla on mahdollista vertailla kuntien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilojen määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Työvoimakustannuksiin / henkilöresursseihin liittyen voisi tietenkin mitata myös sairaspoissaoloja.

Sairauspoissaolot-mittari kuvaa sairauspoissaolojen osuutta työajasta. Työaikatiedon ja poissaolojen osuuden seuranta tukee henkilöstöressurssien oikeaa mitoitusta ja kohdentamista. Mittari lasketaan sairauspoissaolojen prosenttiosuutena säännöllisestä teoreettisesta työajasta

Tuottavuuden mittaamisen käynnistämiseksi esitetään edellä mainittuja mittareita. Ensimmäinen mittaaminen suoritetaan 2025 tilinpäätöstiedoin, jota verrataan vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin. Kunnan tiedolla johtamisen alustan kehittämisen edetessä vuoden 2026 alusta lähtien mittaaminen toteutetaan neljännesvuosittain. Mittaamiseen käytetään kunnan valtionkonttoriin toimittamia taloustietoja. Kunnilla ja kuntayhtymillä sekä hyvinvointialueilla ja hyvinvointialueyhtymillä on lakisääteinen velvollisuus raportoida taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalveluun.

Hallintosäännön 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;
- hyväksyä pykälän selostusosan mukaisen ehdotuksen tuottavuuden mittaamiseksi.

Kunnanhallitus, § 348, 11.08.2025

Valtuusto, § 159, 08.09.2025

§ 159

Lainantakaus Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy Vuokratalo Kalliolinnalle

TUUDno-2025-1478

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 348

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy ("Yhtiö") on Tuusulan kunnan tytäryhtiö. Kunta omistaa yhtiön osakkeista 100,0 %. Yhtiö tuottaa asiakkailleen turvallisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja erilaisiin asumisen tarpeisiin. Vuoden 2024 lopussa yhtiön asuntokanta koostui 49 kiinteistöstä ja vuokra-asuntoja oli 950 kpl.

Yhtiön taloudellinen asema on vakaa. Tilikauden 2024 liikevaihto oli 8,6 milj. euroa. Yhtiö teki voitollisen tuloksen. Yhtiön viime vuosien hyvä talouden on perustunut asuntojen korkeaan käyttöasteeseen, kohtuulliseen asukasvaihtuvuuteen, pieniin luottotappioihin sekä jatkuvaan kehittämiseen.

Yhtiöllä oli tilinpäätöksessä 31.12.2024 rahalaitoslainoja 52,6 milj. euroa ja omaa pääomaa 11,2 milj. euroa, kun huomioon otetaan kunnan myöntämä 3,0 milj. euron pääomalaina ja tilinpäätössiirtojen kertymä eli vapaaehtoiset asuintalovaraukset.

Tunnusluvut (1000 €)	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	8 623	8218	7 671
Liikevaihdon muutos	410	521	121
Liikevoitto	1 252	715	904
Nettotulos	0,1	101	-100
Lainamäärä	55 268	56 033	52 872
Lainamäärän muutos	-765	3 161	4 600

Kunnan takaukset yhtiön lainoista on 51,9 milj. euroa. Yhtiö on hoitanut velkojensa lyhennykset ja korot eräpäivien mukaisesti oman taloudenpitonsa puitteissa. Lainojen vastavakuudeksi Yhtiö on pantannut 68,0 milj. euron panttikirjat.

Yhtiön hallitus pyytää 23.5.2025 kokouspöytäkirjansa § 61 päätöksen mukaisesti kunnan takausta enintään 6 216 746,73 euron lainalle, jolla yhtiö rahoittaisi uudisrakennuksen Hyrylän Mahlamäkeen, osoite Mahlamäentie 14, 04300 Tuusula. Tontti muodostaa Lepomäki-nimisen asemakaavan AP-5006, jonka pinta-ala 9 618 m² ja rakennusoikeus 3 310 k-m². Kyseessä on hankkeen ns. 1-vaihe, missä rakennetaan 27 uutta rivitaloasuntoa vuonna 2022 purettujen tilalle. Asuinpinta-ala on yhteensä 1 835 m².

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA (nyk. VARKE) myöntänee hankkeelle korkotuen osapäätöksen ja hyväksynyt kohteen rakennussuunnitelmat ja kustannukset. Hankkeelle on 19.5.2025 Varke on hyväksynyt lopulliset kustannukset 6 216 746,73 euroa (Diaarinumero: ARA-03.00-2024-93).

Korkotukilainasta johtuen laina-aika on laskettu 41 vuoden kokonaislaina-ajalla ja lyhennykset ovat takapainotteiset (Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta; 29.6.2001/604, 7§). Vuokrat määräytyvät korkotukikohteissa omakustannuseriaatteella.

Lainatarjous on pyydetty pitkällä kiinteillä viitekorolla (5 v, 7 v ja 10 v). Luotto tul-taisiin nostamaan rakennustöiden edistymisen mukaan. Lopullinen korko määräytyy nostoajankohdan mukaan. Lainojen edullisuutta vertailtaessa otetaan huomioon paitsi korot ja niiden marginaalit myös lainanhoitokulut ja koronlaskentaperuste. Takauspäätös koskee lainan pääomaa, korkokuluja, viivästyskorkoineen ja mahdollisine kuluineen.

Kunnan takaamista lainoista on Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy antanut kunnalle vastavakuudet. Omavelkaisesta takauksesta kunta perii vuosittain 0,20 % takausprovisiota, taattujen lainojen kulloinkin maksamattomasta pääomasta.

Yhtiön toiminnan luonteen, talouden tunnuslukujen sekä tulevaisuuden näkymien perustuen voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Takauksen vastavakuudet turvaavat kunnan asemaa. Takausjärjestelyn voidaan kokonaisuutena katsoa täyttävän kuntalain 129 § mukaiset vaatimukset.

Kuntalain 14 §:n 1 momentin kohdan 9 mukaan valtuuston tehtävänä on päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa enintään 6 216 746,73 euron omavelkaisen takauksen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n velkakirjalainan vakuudeksi, jolla yhtiö rahoittaa vuokratalo Kalliolinna rakentamisen;
- että kunta vastaa takaajana lainasta pääomineen, korkoineen, viivästyskorkoineen ja mahdollisine kuluineen;
- että Yhtiö maksaa kunnalle vuosittain 0,20 %:n takausprovision taatun lainan maksamattomasta pääomasta;
- että vakuudeksi hyväksytään kunnan aiemmin takaamien lainojen vastavakuutena olevat, lainojen lyhennysten myötä uudeksi vastavakuudeksi vapautuneet kiinnitykset;
- että pantattavien uusien vakuuksien yhteismäärä on vähintään 6 216 746,73 euroa.

Kokouskäsittely

Kunnanhallituksen 2. varapuheenjohtaja Arto Lindberg ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 4 mukaisesti esteellinen (palvelussuhdejäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Talousjohtaja Ora selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa enintään 6 216 746,73 euron omavelkaisen takauksen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n velkakirjalainan vakuudeksi, jolla yhtiö rahoittaa vuokratalo Kalliolinna rakentamisen;
- että kunta vastaa takaajana lainasta pääomineen, korkoineen, viivästyskorkoineen ja mahdollisine kuluineen;
- että Yhtiö maksaa kunnalle vuosittain 0,20 %:n takausprovision taatun lainan maksamattomasta pääomasta;
- että vakuudeksi hyväksytään kunnan aiemmin takaamien lainojen vastavakuutena olevat, lainojen lyhennysten myötä uudeksi vastavakuudeksi vapautuneet kiinnitykset;
- että pantattavien uusien vakuuksien yhteismäärä on vähintään 6 216 746,73 euroa.

Esteellisyys

Arto Lindberg

Valtuusto, 08.09.2025, § 159

Ehdotus

Valtuusto päättää

- antaa enintään 6 216 746,73 euron omavelkaisen takauksen Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:n velkakirjalainan vakuudeksi, jolla yhtiö rahoittaa vuokratalo Kalliolinna rakentamisen;
- että kunta vastaa takaajana lainasta pääomineen, korkoineen, viivästyskorkoineen ja mahdollisine kuluineen;
- että Yhtiö maksaa kunnalle vuosittain 0,20 %:n takausprovision taatun lainan maksamattomasta pääomasta;
- että vakuudeksi hyväksytään kunnan aiemmin takaamien lainojen vastavakuutena olevat, lainojen lyhennysten myötä uudeksi vastavakuudeksi vapautuneet kiinnitykset;
- että pantattavien uusien vakuuksien yhteismäärä on vähintään 6 216 746,73 euroa.

Kunnanhallitus, § 333, 23.06.2025

Valtuusto, § 160, 08.09.2025

§ 160

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan vaali toimikaudelle 2025–2029

TUUDno-2025-1012

Kunnanhallitus, 23.06.2025, § 333

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta kokoonpano, khall 23.6.2025

Hallintosäännön 9 §:n mukaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista yhteistoimintasopimuksessa ympäristökeskukselle osoitetuista tehtävistä.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnassa on 15 jäsentä. Kukin ympäristökeskuksen sopijakunta valitsee lautakuntaan kolme jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Lautakunnan puheenjohtajuus ja varapuheenjohtajuus kiertävät kahden vuoden välein kuntakohtaisesti kuntien asukasluvun mukaisessa suuruusjärjestyksessä siten, että nimeämisyvuorossa asukasluvultaan suurin kunta nimeää varapuheenjohtajan (Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa koskeva kuntien välinen yhteistoimintasopimus). Vuosien 2025-2027 ajan puheenjohtajuus on Mäntsälän kunnalla ja varapuheenjohtajuus Nurmijärven kunnalla. Tuusulan kunnanvaltuusto vahvistaa lautakunnan jäsenten ja varajäsenten sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnan.

Yhteistoimintasopimuksen sopijakunnista Keravan kaupunginvaltuusto on nimennyt jäsenensä kokouksessaan 2.6.2025, Järvenpään kaupunginvaltuusto kokouksessaan 9.6.2025 ja Mäntsälän kunnanvaltuusto kokouksessaan 16.6.2025. Nurmijärven kunnanvaltuusto kokoontuu seuraavan kerran 20.8.2025, joten todennäköisesti Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan vaali on Tuusulan valtuustossa 8.9.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudekseen Keski-Uudenmaan ympäristölautakuntaan 15 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan puheenjohtajan Mäntsälän kunnan ehdotuksen mukaisesti;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan varapuheenjohtajan Nurmijärven kunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua keskustelun, valmistelija esitteli kunnanhallitukselle päivitetyn liitteen. Kunnanhallitus hyväksyi liitteen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjan liitteessä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudekseen Keski-Uudenmaan ympäristölautakuntaan 15 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan puheenjohtajan Mäntsälän kunnan ehdotuksen mukaisesti;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan varapuheenjohtajan Nurmijärven kunnan ehdotuksen mukaisesti.

Valtuusto, 08.09.2025, § 160

Liitteet

1 Liite Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta toimikaudelle 2025-2029, valt 8.9.2025

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita toimikaudekseen Keski-Uudenmaan ympäristölautakuntaan 15 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan puheenjohtajan Mäntsälän kunnan ehdotuksen mukaisesti;
- valita vuosiksi 2025-2027 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan varapuheenjohtajan Nurmijärven kunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, § 247, 19.05.2025

Valtuusto, § 103, 02.06.2025

Kunnanhallitus, § 382, 25.08.2025

Valtuusto, § 161, 08.09.2025

§ 161

Teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029

TUUDno-2025-916

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Hallintosäännön 9 §:n mukaan teknisen tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhdyskuntatekniikan ja joukkoliikenteen palveluja, huolehtia kunnan omasta toimitilarapeesta sekä huolehtia terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä yhdessä kunnan muiden sidosryhmien kanssa.

Lautakunnan tavoitteena on luoda ja ylläpitää kuntalaisia ja sen työntekijöitä varten turvallinen ja viihtyisä asuin-, työ-, liikenne- ja vapaa-ajan ympäristö sekä edistää ja ylläpitää kunnassa laadukkaita joukkoliikennepalveluja.

Teknisessä lautakunnassa on 11 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen

Vaalikelpoisuus lautakuntaan

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; eikä
- henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Lautakunnan alainen henkilöstö on asemastaan riippumatta vailla vaalikelpoisuutta. Vaalikelpoisuuden rajoitus koskee vain sitä lautakuntaa, jonka alainen henkilö on. Kuntakehityslautakunnan alainen henkilö voidaan valita esimerkiksi kasvatus- ja sivistyslautakuntaan.

Väliaikainen enintään kuuden kuukauden palvelussuhde ei aiheuta vaalikelpoisuuden menetystä. Palvelussuhteen aikana asianomainen henkilö ei kuitenkaan voi hoitaa luottamustoimiaan. Jos palvelussuhde on voimassa toistaiseksi tai kestää yli kuusi kuukautta, henkilö ei ole vaalikelpoinen.

Kuntakonsernin palveluksessa olevat henkilöt

Jos kunnan määräämisvallassa oleva yhteisö tai säätiö toimii lautakunnan tehtäväalueella, yhteisön palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen lautakuntaan. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä tai säätiössä, jos kirjanpitolain 5 §:n mukaiset edellytykset täyttyvät.

Säännöksen soveltaminen edellyttää, että kuntakonserniin kuuluva yhteisö toimii lautakunnan tehtäväalueella. Säännös koskee kaikkia lautakunnan tehtäväalueella toimivan yhteisön palveluksessa olevia, kun valtuustossa ja kunnanhallituksessa rajoitus koskee vain johtavassa tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä toimivia.

Säännöksessä kuntayhtymät ovat samassa asemassa kuin muutkin yhteisöt. Säännöksen soveltaminen kuntayhtymän palveluksessa olevaan henkilöön edellyttää, että kunnalla on kuntayhtymässä määräämisvalta.

Liiketoimintayritysten johtohenkilöt

Säännös kunnassa toimivan liiketoimintayrityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuudesta lautakuntaan vastaa sitä, mitä säädetään vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen.

Tasa-arvolain soveltaminen

Valintaa suoritettaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Sekä naisia että miehiä on oltava sekä varsinaisina että varajäseninä vähintään 40 %. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Teknisen lautakunnan kohdalla tämä merkitsee vähintään 5 jäsentä kumpaakin sukupuolta.

Sidonnaisuusilmoitus

Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä esittelijän on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Hallintosäännön 57 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset saatetaan valtuustolle tiedoksi vuoden ensimmäisessä valtuuston kokouksessa. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029;
- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 103

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029;
- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029:

Jäsen

Marjut Kylliäinen
Ilari Roihuvuo
Liisa Palvas
Raimo Stenvall
Altti Torkkeli
Ari Loponen
Pia Laamanen
Kalevi Hyytinen
Cecilia Veikkolainen
Tomi Mantere
Saana Sandholm

Henkilökohtainen varajäsen

Anu Åberg
Toni Heikkinen
Petra Temisevä
Pirjo Viljanen
Jania Kleimola
Mika Timonen
Sami Lahtinen
Riitta Sedig
Antti Ellonen
Jorma Sulander
Sari Paavonen

- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajaksi Marjut Kylliäisen ja varapuheenjohtajaksi Ilari Roihuvuon.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Teknisen lautakunnan jäsenen Liisa Palvaksen henkilökohtaiseksi varajäseneksi valtuustossa 2.6.2025 § 103 valittu Petra Temisevä on menehtynyt. Näin ollen teknisen lautakunnan varajäsen on täydennettävä hänen tilalleen.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta Petra Temisevän luottamustoimen päättyneeksi;
- valita Liisa Palvakselle henkilökohtaisen varajäsenen teknisen lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta Petra Temisevän luottamustoimen päättyneeksi;
- valita Liisa Palvakselle henkilökohtaisen varajäsenen teknisen lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Valtuusto, 08.09.2025, § 161

Ehdotus

Valtuusto päättää

- todeta Petra Temisevän luottamustoimen päättyneeksi;
- valita Liisa Palvakselle henkilökohtaisen varajäsenen teknisen lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kunnanhallitus, § 253, 19.05.2025

Valtuusto, § 109, 02.06.2025

Kunnanhallitus, § 313, 09.06.2025

Valtuusto, § 148, 18.08.2025

Kunnanhallitus, § 396, 25.08.2025

Valtuusto, § 162, 08.09.2025

§ 162

Kiinteistötoimitusten uskottujen miesten täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029

TUUDno-2025-925

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 253

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Kiinteistönmuodostamislain 6 §:n mukaan valtuuston tulee valita kunnan kiinteistötoimitusten uskotuiksi miehiksi vähintään kuusi henkilöä valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt ja paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on lisäksi voimassa, mitä käräjäoikeuden lautamiehistä säädetään.

Kiinteistötoimitusten uskotun miehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikoksen esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään virallinen syyttäjä, asianajaja tai muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Valintaa suoritettaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Näin ollen yksitoista (11) henkilöä valittaessa tulee vähintään viiden (5) edustaa toista sukupuolta. Uskottuja miehiä valittaessa tulisi huomioida myös se seikka, että valittavilla henkilöillä olisi oltava mahdollisuus osallistua kiinteistötoimituksiin kutsuttaessa ja muutoinkin hoitaa kiinteistönmuodotuslain mukaiset vastuut ja tehtävät, jotka tälle tulevat valinnan myötä.

Edelliselle toimikaudelle 2021-2025 Tuusulan kunta valitsi yksitoista (11) kiinteistötoimitusten uskottua miestä.

Uskotun miehen on ennen toimeensa ryhtymistä annettava käräjäoikeudessa tai maaoikeudessa vakuutus siitä, että hän parhaan ymmärryksensä ja omantuntonsa mukaan täyttää rehellisesti uskotun miehen toimensa eikä tee kenellekään vääryyttä mistään syystä. Toivottavaa olisi, että kunta järjestäisi keskitetysti vakuutuksenantotilaisuuden uusille uskotuille miehille.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudeksi 2025-2029 yksitoista (11) kiinteistötoimitusten uskottua miestä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 109

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita toimikaudeksi 2025-2029 yksitoista (11) kiinteistötoimitusten uskottua miestä.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita toimikaudeksi 2025-2029 yksitoista (11) kiinteistötoimitusten uskottua miestä:

Elina Pärssinen

Matti Rantanen

Anne Vähätalo

Teemu Stenvall

Tytti Nikkanen

Pasi Huuhtanen

Jessica Leppo

Levander Daniel

Tiia Arhamaa

Juho Maula

- valita yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen seuraavassa valtuuston kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 09.06.2025, § 313

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Valtuusto on kokouksessaan 2.6.2025 § 109 valinnut toimikaudelle 2025-2029 kiinteistötoimitusten uskottuiksi miehiksi 10 uskottua miestä. Tuusulassa valitaan yhteensä 11 kiinteistötoimitusten uskottua miestä, joten kiinteistötoimitusten uskottuja miehiä on valittava edelleen yksi. Näin ollen suoritetaan täydennysvaali puolueilta saadun ehdotuksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudekseen kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Juha-Pekka Oksasen;
- todeta, että valtuuston kokouksessa 2.6.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valituista Juho Maula ei täytä uskotulle miehelle asetettua ikäehtoa ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Maulan tilalle.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudekseen kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Juha-Pekka Oksasen;
- todeta, että valtuuston kokouksessa 2.6.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valituista Juho Maula ei täytä uskotulle miehelle asetettua ikäehtoa ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Maulan tilalle.

Valtuusto, 18.08.2025, § 148

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita toimikaudekseen kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Juha-Pekka Oksasen;
- todeta, että valtuuston kokouksessa 2.6.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valituista Juho Maula ei täytä uskotulle miehelle asetettua ikäehtoa ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Maulan tilalle.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita toimikaudekseen kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Juha-Pekka Oksasen;
- todeta, että valtuuston kokouksessa 2.6.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valituista Juho Maula ei täytä uskotulle miehelle asetettua ikäehtoa ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita Esa Heikkisen toimikaudekseen kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Maulan tilalle.

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Valtuusto on kokouksessaan 18.8.2025 § 148 valinnut toimikaudelle 2025-2029 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi Juha-Pekka Oksasen. Valinnan jälkeen on kuitenkin ilmennyt, ettei valittu täytä kiinteistötoimitusten uskotulle miehelle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia. Kiinteistönmuodostamislain 6 §:n mukaan uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt ja paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on lisäksi voimassa, mitä käräjäoikeuden lautamiehistä säädetään. Lain käräjäoikeuden lautamiehistä 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Tuusulassa valitaan yhteensä 11 kiinteistötoimitusten uskottua miestä, joten kiinteistötoimitusten uskottuja miehiä on valittava edelleen yksi Oksasen tilalle. Näin ollen suoritetaan täydennysvaali puolueilta saadun ehdotuksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta, että valtuuston kokouksessa 18.8.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valittu Juha-Pekka Oksanen ei täytä uskotulle miehelle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Oksasen tilalle.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta, että valtuuston kokouksessa 18.8.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valittu Juha-Pekka Oksanen ei täytä uskotulle miehelle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
- valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Oksasen tilalle.

Ehdotus

Valtuusto päättää

-
- todeta, että valtuuston kokouksessa 18.8.2025 kiinteistötoimitusten uskotuksi mieheksi valittu Juha-Pekka Oksanen ei täytä uskotulle miehelle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia ja näin ollen häntä ei voida valita uskotuksi mieheksi;
 - valita toimikaudekseen yhden kiinteistötoimitusten uskotun miehen Oksasen tilalle.

Valtuusto, § 17,07.02.2022

Tekninen lautakunta, § 87,19.08.2025

Kunnanhallitus, § 391,25.08.2025

Valtuusto, § 163, 08.09.2025

§ 163

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Jokelan tiilitehtaan kunnostaminen Jokelan 150-vuotisjuhlaan

TUUDno-2022-290

Valtuusto, 07.02.2022, § 17

Pohjois-Tuusulan alueen valtuutetut jättivät valtuuston puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Esitämme, että Tuusulan kunta ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin Jokelan vanhan tiilitehtaan tuotantorakennuksen restauroimiseksi sen kulttuuri- ja teollisuushistoriallista arvoa vastaavaan asuun ja käyttöön. Tavoitteena on saada tiilitehdas kunnostettua vuoden 2024 kevääseen mennessä, jolloin sekä tehdas että sen ympärille kasvanut kylä täyttävät 150 vuotta.

Vuonna 1874 perustettu Jokelan tiilitehdas oli aikanaan kahdella tiilentuotannossa käytetyllä rengasuunillaan Euroopan suurimpia ja ajanmukaisimpia tiilitehtaita. Yhdessä Kolsan tiilitehtaan kanssa se muodosti Jokelasta Suomen merkittävimmän tiiliteollisuuspaikkakunnan. Vuonna 1960 toimintansa lopettaneella Jokelan tiilitehtaalla säilynyt noin 50 metriä pitkä, 16-kamarinen holvattu rengasuuni, joka on Suomessa ainoa laatuaan jäljellä oleva.

Tiilitehtaan rakennuskanta tuli Tuusulan kunnan omistukseen vuonna 1985. Kunnan varikkotoimintojen poistuttua alueelta tiilitehtaan rakennukset ovat jääneet toissijaiseen käyttöön tai tyhjilleen. Erityisesti pitkä tuotantorakennus (konehuone – keinokuivaamo – uuninsuojarakennus -yhdistelmä) on päässyt huonoon kuntoon, ja vaarana lisäksi on, että sään ja lintujen lisäksi ilkeä turmelee sen arvokasta kokonaisuutta.

Kuntaa velvoittaa kiireellisiin toimenpiteisiin erityisesti se, että tuotantorakennus rengasuuneineen on suojeltu rakennussuojelulailla.

Jokelan tiilitehdas on kunnostettava ympärivuotiseksi museo- ja kulttuuritilaksi sekä kyläläisten kohtaamispaikaksi mahdollistaen myös esim. ravintolatoiminnan

Tiilitehtaan kunnostaminen monitoimitilaksi on ollut pitkään jokelalaisten toiveena sekä Jokelan kehittämistoimikuntien toimenpideohjelmassa. Jokelalaiset yhdistykset ovat vuosien varrella kehittäneet tiilitehtaalle ja sen piha-alueelle erilaisia tapahtumia varikkokaluston lomaan. Myös Tuusulan museotoimi on nyt ryhtynyt aktiivisesti toimeen tiilitehtaan hyväksi teettämällä mm. opastetauluja sekä raivaamalla uuninsuojarakennuksen mahdollistaen siihen kesäkaudeksi sekä museon aukioloa että uusimpana tulokkaana kesäravintolatoimintaa.

Jokelalaiset yhdistykset ovat yhdistäneet voimansa, ja ryhtyneet järjestämään Jokelan 150-vuotisjuhluvuotta. Vuoden kohokohdaksi toivotaan sitä, että kunnostettu tiilitehdas voitaisiin avata kyläläisten olohuoneeksi ja juhlatilaksi. Yhdistykset lupaavat järjestää kunnostetulle tiilitehtaalle tapahtumia ja aktiivista ympärivuotista käyttöä juhluvuoden jälkeenkin.

Katsomme, että tiilitehdasmuseo toisi merkittävän lisän Tuusulan kunnan imagoon, ja sillä olisi myös valtakunnallinen merkitys, koska Suomesta puuttuu teollisen tiilensuorituksen historiaa esittelevä museo. Niin perinteiset rakennusmateriaalit kuin ruukinmiljööt ja teollisuushistoriakin kiinnostavat suurta yleisöä. Tiilitehdasturisteja voisi houkutella myös junayhteydellä suoraan kohteeseen.

Koko tiilitehdasmiljöö saatettava arvoiseensa kuntoon ja käyttöön

Samanaikaisesti tiilitehtaan restaurointiprojektin kanssa tulee tehtaan piha-alueen virkistyskäyttö-mahdollisuuksia jatkojalostaa esim. konsertti- ja tapahtuma-areenaksi. Jatkossa tiilitehtaan muutkin jäljellä olevat rakennukset tulee kunnostaa täydentämään kokonaisuutta ja palvelutarjontaa.

Museotoiminnan ja yleisötapahtumien järjestäminen tiilitehtaalla on kuitenkin haastavaa, koska piha-alueelta ja vanhasta tuotantorakennuksesta puuttuvat yleisö- ja wc-tilat. Ratkaisuna tähän on rakentaa kiinni tuotantorakennuksen rautatien puoleiseen päätyyn saavutettavuuden vaatimukset täyttävä huoltorakennus - samalta paikalta puretun ns. kuivan tiilen varaston perustuksille.

Kiireellisimmät toimenpiteet tiilitehtaan suojelemiseksi

Ensivaiheessa rakennuskonservattorin on arvioitava tarpeet välittömille toimenpiteille uuninsuojarakennuksen ja rengasuunin sekä keinokuivaamon ja tiilirakenteisen konehuoneen suojelemiseksi lisäaurioilta, ja antaa arvionsa rakennuskannan restauroimistarpeesta ja toimenpiteistä.

Samanaikaisesti tuotantorakennuksen kunto tulisi arvioida ja laatia kokonaisvaltainen suunnitelma sen kunnostamisesta ja mahdollisesta lisärakentamisesta sekä tiilitehdasalueen tulevasta käytöstä.

Lisäksi merkitään tiilitehdasprojekti ja sen toteuttamismääräraha Tuusulan teknisen ja sivistystoimen vuosien 2023 ja 2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä investointisuunnitelmaan."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta, 19.08.2025, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:

Kai Lange, tilapalvelupäällikkö, kai.lange@tuusula.fi

Jokelan tiilitehtaan uunin suojarakennukseen teetettiin rakenteiden kunnostussuunnitelma, joka toteutettiin ennen vuosijuhlia. Kunnostettavia osia olivat kattotuolit ja muut kantavat rakenteet. Ns. konehuoneeseen asennettiin uusi sähköpääkeskus, jotta sähköt saatiin riittämään vuosijuhliin järjestettävään taidenäyttelyn vaativien teknisten järjestelmien vaatimusten mukaisesti turvallisesti. Lisäksi myös rakennus kytkettiin kaukolämpöverkkoon, jotta konehuoneen osaan saatiin tuotettua peruslämpö. Konehuoneen jatkoa suunnitellaan vielä ja sen tulevaa käyttöä.

Ehdotus

Esittelijä: Kai Lange, tilapalvelupäällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 391

Valmistelijat / lisätiedot:

Kai Lange, tilapalvelupäällikkö, kai.lange@tuusula.fi

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
 - katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.
-

Valtuusto, 08.09.2025, § 163

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Valtuusto, § 160,08.11.2021
Kunnanhallitus, § 359,11.08.2025
Valtuusto, § 164, 08.09.2025

§ 164

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorisovaltuuston edustajamäärän lisääminen kahteen valtuustossa

TUUDno-2021-2443

Valtuusto, 08.11.2021, § 160

Nuorisovaltuuston edustaja Emil Jacobsson esitti seuraavan aloitteen:

"Tuusulan nuorisovaltuustolla on tällä hetkellä kunnanvaltuustossa vain yksi edustuspaikka, vaikka kyseessä on kunnan tärkein toimielin. Valtuusto vastaa viime kädessä kunnan kaikista suurista päätöksistä, jotka koskevat myös nuoria.

Tästä huolimatta nuorisovaltuustolla on kunnanvaltuustossa vain yksi edustaja, toisin kuin yleinen linja lautakuntapaikoissa. Nuorten osuuteen kuntalaisista nähden yhden henkilön edustus on erittäin heikko. Kunnan 39 000 asukkaasta noin viidesosa on alle 18-vuotiaita, joilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa kunnallisvaaleissa.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on edustaa juuri näitä kuntalaisia, mutta väestön määrään suhteutettuna paikkoja nuorilla on aivan liian vähän.

Tuusulan nuorisovaltuusto esittääkin, että edustajiensa määrää kunnanvaltuustossa kasvatetaan kahteen. Useampi nuorisovaltuutettu toisi paremmin esille erilaisia nuorten näkemyksiä ja kantoja. Lisäksi tällaisella päätöksellä edistettäisiin Tuusulan kunnalle vuonna 2020 myönnetyn Nuorisovaltuustomyönteisen kunnan sertifikaatin arvoja ja periaatteita kuten myös omaa kuntastrategiaansa. Lisäksi tällainen muutos olisi hallintosäännön mukaisesti yksinkertaista toteuttaa. "

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 359

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Hallintosäännön 77 §:n mukaan nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa. Lisäksi valtuusto on päättänyt, että ikäihmisten neuvoston, lapsi- ja perheasiainneuvoston sekä vammaisneuvoston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksissa. Näin ollen kaikilla vaikuttamistoimielimillä on valtuustossa yksi edustaja.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan nuorisovaltuusto voi nimetä lautakuntien kokouksiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta lautakuntien erikseen rajaamissa asioissa. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 9.6.2025 § 303, että nuorisovaltuuston edustaja

voidaan kutsua kunnanhallituksen kokoukseen, milloin käsiteltävä asia sitä edellyttää. Näin ollen nuorisovaltuutetut ovat edustettuina myös lautakunnissa ja käsiteltävän asian perusteella kunnanhallituksessa.

Varmasti on perusteltua miettiä nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kunnan toimintaan ja palveluihin, mutta nuorisovaltuuston edustajien lisääminen valtuustossa kahteen ei ole tehokkain toimintatapa asiassa. Sen sijaan keskeistä on päästä vaikuttamaan asioihin jo ennen valtuustoa valmisteluvaiheessa ja tämä tapahtuu varmasti tehokkaimmin lautakuntatasolla, jossa hallintosääntökirjaukset tämän jo toteavat. Näin ollen on tarkoituksenmukaista pitää hallintosääntö nuorisovaltuutettujen osalta ennallaan. Määrän lisäämisen sijasta nuorisovaltuusto vois yhä enemmän koota nuorison kantoja kokoukseen eri asioissa ja välittää niitä valtuustolle edustajansa välityksellä kokouksissa. Näin myös muutoin edustuksellisessa demokratiassa yksittäinen kuntalainen toimii.

Valtuustoaloitteeseen vastaaminen on viivästynyt henkilövaihdosten ja henkilösidonnaisten toimintamallien vuoksi. Valtuustoaloitteiden käsittelyä ja prosessia selkeytetään syksyn 2025 aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa nuorisovaltuuston edustaja Emil Jacobssonin valtuuston kokouksessa 8.11.2021 § 160 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Tuusulan Keskustan-, Tuusulan RKP- ja Tuusulan Kristillisdemokraattien- valtuustoryhmän sekä yksittäisten valtuutettujen valtuuston kokouksessa 11.11.2024 § 120 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Valtuusto, 08.09.2025, § 164

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Tuusulan Keskustan-, Tuusulan RKP- ja Tuusulan Kristillisdemokraattien- valtuustoryhmän sekä yksittäisten valtuutettujen valtuuston kokouksessa 11.11.2024 § 120 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Valtuusto, § 120, 11.11.2024
Kunnanhallitus, § 358, 11.08.2025
Valtuusto, § 165, 08.09.2025

§ 165

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Kansanäänestys pormestarimallista Tuusulassa kuntavaalien yhteyteen

TUUDno-2024-2199

Valtuusto, 11.11.2024, § 120

Huhtikuussa 2025 Suomessa järjestetään kuntavaalit. Esitämme, että samassa yhteydessä Tuusulassa järjestetään neuvoa-antava kansanäänestys kunnassa käytössä olevan pormestarimallin jatkosta.

Pormestarimalli on ollut Tuusulassa käytössä vuodesta 2017. Kokemuksia on kertynyt tässä vaiheessa sen verran, että mallin hyviä ja huonoja puolia voidaan hyvin arvioida.

On täysin perusteltua, että tässä vaiheessa myös kuntalaisilta kysytään mielipidettä Tuusulan johtamisjärjestelmästä.

Pormestarimallin vaihtoehto olisi paluu virkavastuulla toimivaan kunnanjohtajaan, kuten käytäntö on valtaosassa Suomen kunnista.

Kysymys kuntavaalien yhteyteen voidaan muotoilla esimerkiksi seuraavalla tavalla:

Kannatatko pormestarimallin jatkoa Tuusulassa (Kyllä/ei)?

Allekirjoittajat:

Tuusulan Keskusta

Tuusulan RKP

Tuusulan Kristillisdemokraatit

Tuija Reinikainen

Kati Lepojärvi

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 358

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Kunnallinen neuvoa-antava kansanäänestys

Kunnallisia kansanäänestyksiä on järjestetty kunnissa yhteensä 63 kappaletta. Suurin osa niistä on käsitellyt kuntaliitoksia kyseisessä kunnassa, minkä lisäksi kunnallisia kansanäänestyksiä on toteutettu mm. maakunnan vaihdokseen,

jätteenpolttolaitoksen sijoittumiseen sekä kunnan osaliitoksiin liittyen. Äänestysprosentit ovat vaihdelleet 48 ja 87 välillä. Tuusulassa on kunnallinen kansanäänestys toteutettu edellisen kerran vuonna 1991 tiesuunnitelmasta koskien Järvenpääntien leventämistä.

Kuntalain 24 §:n mukaan valtuusto voi päättää, että kunnalle kuuluvasta asiasta toimitetaan kansanäänestys. Valtuuston päätökseen, jolla on päätetty toimittaa kansanäänestys, ei saa hakea muutosta valittamalla. Kansanäänestys on neuvoa-antava. Kansanäänestys voidaan toimittaa koko kuntaa tai jotakin kunnan osa-aluetta koskevana. Kunnan osa-alueena on tällöin yksi tai useampi vaalilaissa tarkoitettu äänestysalue. Kaikilla äänestysosoikeutetuilla on yhtäläinen äänestysosoikeus. Äänestys on salainen. Kansanäänestyksen toimittamisesta säädetään lisäksi neuvoa-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (656/1990).

Hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä säädetyn lain 3 §:n mukaan kunnanvaltuuston on päätettävä kansanäänestyksen toimittamisesta viimeistään 60. päivänä ennen äänestyspäivää. Jos kansanäänestys toimitetaan aluevaalien ja kuntavaalien yhteydessä, päätös on tehtävä viimeistään 90. päivänä ennen äänestyspäivää. Näin ollen, mikäli neuvoa-antava kansanäänestys olisi haluttu kuntavaalien yhteydessä toteuttaa, olisi siitä tullut päättää valtuustossa viimeistään tammikuussa 2025. Kuitenkaan valtuusto ei ole kokoontunut tammikuussa ollenkaan, joten päätös olisi tullut tehdä jo joulukuussa 2024 ja tähän valtuustoaloitteen vastauksen valmistelu-aika on ollut liian lyhyt.

Kustannukset

Kunnallisen neuvoa-antavan kansanäänestyksen osalta kustannuksista vastaa kunta. Esimerkiksi Mäntsälässä on vuonna 2019 arvioitu, että neuvoa-antava kansanäänestys maksaisi noin 10 000-30 000 euroa, riippuen äänestystavasta. Kun kyseisestä arviosta on jo 6 vuotta aikaa ja Tuusulassa on enemmän äänioikeutettuja kuin Mäntsälässä, voi arvioida, että myös kustannukset olisivat tätä korkeampia.

Aiempi päätöksenteko

Valtuusto on kokouksessaan 28.6.2021 merkinnyt käsitellyksi vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien pormestarimallista luopumista. Aloitevastauksessa on yhteenvetona todettu, että perusteellisessa ja laajasti osallistaen tehdyssä johtamisjärjestelmän arvioinnissa kunnanjohtamalliin palaaminen ei ole saanut merkittävää kannatusta. Sen vuoksi ei ole perusteita ryhtyä valmistelemaan kunnanjohtamalliin palaamista.

Valtuusto on kokouksessaan 12.5.2025 § 67 päättänyt johtamisjärjestelmään tehtävistä uudistuksista valtuustokaudelle 2025-2029. Tässä yhteydessä pormestarimallin jatkoa ei ole kyseenalaistettu, vaan enemmänkin pormestarimallin toimintatapoja on päätetty kehittää. Lisäksi valtuusto on kokouksessaan 2.6.2025 § 94 valinnut pormestarin toimikaudelle 2025-2029.

Johtopäätökset

Kunnallisen neuvoa-antavan kansanäänestyksen toteuttamista pormestarimallista ei tässä vaiheessa pidetä tarkoituksenmukaisena.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Tuusulan Keskustan-, Tuusulan RKP- ja Tuusulan Kristillisdemokraattien- valtuustoryhmän sekä yksittäisten valtuutettujen valtuuston kokouksessa 11.11.2024 § 120 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Tuusulan Keskustan-, Tuusulan RKP- ja Tuusulan Kristillisdemokraattien- valtuustoryhmän sekä yksittäisten valtuutettujen valtuuston kokouksessa 11.11.2024 § 120 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Valtuusto, 08.09.2025, § 165

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Tuusulan Keskustan-, Tuusulan RKP- ja Tuusulan Kristillisdemokraattien- valtuustoryhmän sekä yksittäisten valtuutettujen valtuuston kokouksessa 11.11.2024 § 120 tekemän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

§ 166

Ilmoitusasiat / muut asiat

Valtuuston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat: